

Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare

2

Salariul în plic,
o bombă economică

3

Istoria de credit –
la un nou nivel
de dezvoltare

4

Pentru anul 2017, Ministerul Economiei prognozează o creștere economică în Moldova de la 3,5% până la 6,5%

În anul 2017 economia Moldovei va crește cu 3,5% în cazul unui scenariu pesimist și cu 6,5% într-un scenariu optimist. Despre aceasta a anunțat în cadrul unei conferințe de presă, ministrul Economiei, Octavian Calmîc, care consideră că această creștere va fi atinsă din contul dezvoltării agriculturii, industriei, serviciilor și majorării impozitelor la import.

Potrivit agenției INFOTAG, oficialul a menționat că în Moldova se așteaptă o creștere a exporturilor cu 10%, până la 2,25 mlrd. USD, iar investițiile se vor majora cu 30%, până la 250 mil. USD. În cadrul zonelor economice libere urmează a fi asigurată o creștere a volumului investițiilor cu aproximativ 86 mil. USD, ceea ce este de două ori mai mult comparativ cu anul trecut.

“În aceste zone au fost deja lansate un șir de proiecte investiționale, iar volumul vânzărilor ar putea constitui în acest an aproximativ 1,3 mlrd. lei. Ministerul acordă o atenție deosebită atragerii, dar și organizării activităților de promovare a imaginii Moldovei pe piețele externe. În mai-iunie, Ministerul Economiei va organiza forumul “Invest in Moldova”, iar la toamnă – “Moldova Business Week 2017”. De asemenea, intenționăm să organizăm peste 10 misiuni ale oamenilor de afaceri din țară în străinătate, pentru a le oferi posibilitate să promoveze producția moldovenească pe piețele internaționale”, a spus ministrul.

El a îndemnat producătorii moldoveni să lanseze producție după standardele europene, iar acest lucru va spori competitivitatea acesteia peste hotare.

“O prioritate a Ministerului Economiei rămâne implementarea Acordului de Asociere RM-UE. Însă este preconizată și dezvoltarea relațiilor comerciale cu țările CSI, în special cu Rusia. O altă prioritate este dezvoltarea mediului de afaceri prin reducerea cu 20% a numărului de acte permissive necesare pentru desfășurarea activității antreprenoriale. De asemenea, vom insista pe anularea comerțului în bază de patentă de întreprinzător, promovând în schimb ideea de a deschide întreprinderi individuale. Ministerul Economiei este deschis în acest sens pentru dialog cu mediul de afaceri”, a subliniat Calmîc.

El a menționat că Ministerul Economiei îi va sprijini pe întreprinzătorii începători în lansarea și dezvoltarea afacerii. Aceasta presupune un șir de proiecte lansate cu suportul partenerilor străini.

“350 de tineri vor fi instruiți în cadrul programului PNAET. Alte 200 de întreprinderi vor beneficia de susținere financiară grație programului PARE 1+1. Suma totală a granturilor va constitui 37 mil. USD. De asemenea, continuăm să dezvoltăm antreprenoriatul femeilor prin programul “Femeia în business”. De susținere financiară vor beneficia 30 de femei de afaceri, iar alte 300 vor participa la traininguri”, a menționat Calmîc.

El a mai spus că în acest an se începe etapa de proiectare a construcției gazoductului Ungheni-Chișinău. La Chișinău și Bălți va fi dezvoltat sectorul termoelectric din contul suportului financiar acordat de BERD și BEI. Din bugetul Ministerului Economiei, peste 130 mil. lei vor fi direcționate spre dezvoltarea eco-energeticii.

INFOTAG precizează: La finele trimestrului al treilea al anului 2016, PIB-ul Moldovei a crescut cu 3,3%, comparativ cu perioada similară a anului 2015, când economia a înregistrat o scădere de 0,5%.

INFOTAG

Curs valutar
1.02.2017

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	20.0121
EUR	1	21.5089
UAH	1	0.7390
RON	1	4.7745
RUB	1	0.3335

CAPITAL Market

**ÎN ATENȚIA
SOCIETĂȚILOR
PE ACȚIUNI!**

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:
ziarulcm@gmail.com
tel.: 022 22-12-87;
fax: 022 22-05-03

**Spre atenția
cititorilor!**

Ziarul „Capital Market” poate fi procurat în următoarele ghișee rationale ale „MOLDPRESA”
Bălți: №132; 133; 156
Comrat: №169
Cahul: №170
Orhei: №150
Hîncești: №161
Soroca: №223
În afară de aceasta, oricare număr al ziarului sau copia acestuia pot fi procurate la sediul redacției „Capital Market” pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 115.

**ÎN ATENȚIA
PARTICIPANȚILOR
LA PIAȚA FINANCIARĂ
NEBANCARĂ**

În Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 459-471/923 din 23.12.2016 a fost publicată Hotărârea Parlamentului nr. 269 din 09.12.2016 „Cu privire la aprobarea bugetului Comisiei Naționale a Pieței Financiare pe anul 2017”. Se atrage atenția participanților la piața financiară nebancaară asupra modificării în anul 2017 a unor taxe și plăți.

Hotărârea menționată poate fi accesată la adresa <http://www.cnpf.md/md/bug/>

**În atenția companiilor – entități
de interes public!**

Operatorul mecanismului oficial de stocare a informațiilor, întreprinderea de stat ziarul Capital Market, informează că mecanismul propriu-zis de acumulare a datelor este funcțional la adresa: <http://emitent-msi.market.md>.

Detalii la tel.:
022 221287, 022 229445

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul
Capital Market în toate oficiile
“Poșta Moldovei” din țară sau
la distribuitorii noștri:

Moldpresa (022) 222221
Press Inform-Curier (022) 237187
Agenția “Ediții Periodice” (022) 233740

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

La 27 ianuarie 2017 a avut loc ședința ordinară a Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Consiliul de administrație a aprobat hotărârea cu privire la aplicarea prevederilor Regulamentului privind Fondul de compensare a investitorilor, prin care a fost suspendată plata contribuției anuale pentru anul de gestiune 2016.

Urmare a examinării cererilor depuse, Consiliul de administrație a avizat efectuarea investițiilor în valori mobiliare corporative de către Asociațiile de Economii și Împrumut „CAȘUNCA” și „PELINIA”, prin procurarea acțiunilor ordinare de clasa I, emise de Societatea pe acțiuni „Corporația de Finanțare Rurală”, înstrăinate de AEI „SCULENI”, precum și cele deținute de AEI „Zăicani-Fin” și AEI „Credite-Hlinaia”.

Consiliul de administrație a aprobat înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare, a valorilor mobiliare plasate la înființarea Companiei „INTACT ASIGURĂRI GENERALE” SA în sumă de 17 376026 lei în număr 17376026 acțiuni ordinare nominative cu VN de 1 leu.

Totodată, Consiliul de administrație, cu titlu de înscriere protocolară, a decis să aprobe proiectul Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la etapele, termenele, modul și procedurile de anulare a acțiunilor și de emisie a unor noi acțiuni ale Băncii Comerciale „MOLDINDCONBANK” SA și să-l remită Băncii Naționale a Moldovei pentru coordonare.

Consiliul de administrație a acceptat reperfectarea licențelor:

– Companiei de Asigurări „ALIANCE INSURANCE GROUP” SA seria CNPF nr. 000835, eliberată la 16 ianuarie 2009, pe termen nelimitat, pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexei la licență cu includerea următoarelor adrese de desfășurare a activității licențiate: str. Calea Ieșilor 41B, mun. Chișinău.

– Companiei de Asigurări „KLASSIKA ASIGURĂRI” SA seria CNPF nr. 000795, eliberată la 2 august 2010, pe termen nelimitat, pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexei la licență cu includerea următoarelor adrese de desfășurare a activității licențiate: or. Sângerei, str. Independenței 113; or. Orhei, str. Unirii 57/V, ap. 5; mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru 9, of. 307-A.

– Companiei de Asigurări „DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP” SA seria CNPF nr. 000842, eliberată la 29 martie 2011, pe termen nelimitat, pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexei la licență cu excluderea următoarelor adrese de desfășurare a activității licențiate: or. Cimișlia, str. Suveranității nr. 8; mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare 91/1.

– Brokerului de Asigurare-Reasigurare „CITY BROKER” SRL seria CNPF nr. 000750, eliberată la 20 decembrie 2013, pe termen nelimitat, pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări și reasigurări, prin modificarea adresei juridice și a adresei de desfășurare a activității licențiate din str. Alexandru cel Bun 7, of. 104, mun. Chișinău în str. Alexei Șciusev 73, mun. Chișinău.

Consiliul de administrație a aprobat metodologia de repartizare a cheltuielilor comune pentru anul 2017 a Întreprinderii Mixte Compania de Asigurări „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” SA.

Consiliul de administrație a aprobat numirea în funcție a directorului general și a avizat înregistrarea de stat a modificărilor operate în documentele de constituire și datele „MOLDASIG” SA înscrise în Registrul de stat al persoanelor juridice privind numirea directorului general al „MOLDASIG” SA.

Consiliul de administrație al CNPF a anulat suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale Agentului de Asigurare „SEBCOS GRUP” SRL, aplicată prin Ordonanța nr. 50/10-O din 07.10.2016, informând Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și băncile comerciale cu privire la decizia aprobată.

La fel, a fost aprobată hotărârea privind modificarea Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 40/4 din 05.08.2016 “Cu privire la aprobarea componenței comisiilor de atestare a specialiștilor participanților profesioniști la piața financiară nebancaară”.

BNM planifică să aprobe Regulamentul cu privire la auditul extern în băncile din Moldova și să abroge Regulamentul cu privire la modul de întocmire și prezentare a rezultatelor auditului

Acest lucru este prevăzut de proiectul hotărârii comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru aprobarea și abrogarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei”, propus pentru consultări publice. Documentul este inițiat în contextul amendamentelor aprobate recent la Legea instituțiilor financiare, ce țin de fortificarea modului de desfășurare a activității de audit extern în cadrul băncilor, precum și ca urmare a practicii de supraveghere.

Proiectul hotărârii elaborat de BNM are drept scop crearea bazei normativ-juridice pentru efectuarea auditului extern în băncile din Moldova. În special, acesta stabilește cerințele față de companiile de audit, pentru admiterea lor de către BNM, reglementează detaliat desfășurarea auditului în bănci de către societățile de audit, auditului raportării financiare și auditului în scop de supraveghere, precum și purtarea dialogului cu societățile de audit selectate de BNM.

Documentul a fost elaborat de BNM conform celor mai bune practici și standarde internaționale din domeniu și are drept scop să contribuie la îmbunătățirea supravegherii și controlului BNM asupra băncilor. Recomandările pe marginea proiectului hotărârii supus consultării publice pot fi expediate până pe data de 10 februarie 2017.

Agenția InfoMarket a scris anterior că au intrat în vigoare amendamentele la Legea instituțiilor financiare, care oferă Băncii Naționale atribuții mai largi de control și supraveghere a băncilor. Amendamentele oferă BNM dreptul, printre altele, să efectueze verificări de audit în bănci în alte scopuri decât cele prevăzute în prezent de legislație. Astfel, BNM va putea purta un dialog mai intens cu compania de audit selectată de bancă. Astfel, la cererea BNM, compania de audit va fi obligată să prezinte orice detalii cu privire la banca supusă auditului, explicații, precizări. Iar executarea obligațiilor societății de audit de informare a BNM nu va fi considerată încălcarea a angajamentului de confidențialitate privind informația subiectului supus auditului și nu va putea atrage vreo responsabilitate pentru societatea de audit.

InfoMarket

Experții internaționali sunt dispuși să contribuie la reducerea economiei tenebre în cadrul unui proiect special

Experții internaționali sunt dispuși să contribuie la reducerea economiei tenebre în Moldova, în cadrul unui proiect special. Potrivit agenției INFOTAG cu referire la Serviciul de presă al Guvernului, despre aceasta s-a discutat la întvederea prim-ministrului Pavel Filip cu reprezentanții companiei “PricewaterhouseCoopers” (PwC), implementator al Fondului de Bună Guvernare, finanțat de Guvernul Marii Britanii.

Premierul a menționat că “amplora acestui fenomen impune identificarea unor soluții viabile pentru a convinge agenții economice să activeze legal și a îmbunătăți nivelul de colectare a impozitelor în bugetul statului”. În acest scop, în cadrul Consiliului economic pe lângă prim-ministru a fost creat un grup de lucru dedicat, care a identificat mai multe constrângeri și a venit cu mai multe propuneri. În acest context, Pavel Filip s-a arătat interesat și de rezultatele studiului de îmbunătățire a gradului de colectare fiscală prin implementarea măsurilor de reducere a economiei informale, efectuat de reprezentanții companiei PwC, în cadrul activităților Fondului de Bună Guvernare al Marii Britanii.

Experții au vorbit despre experiența autorităților fiscale din România în acest domeniu, care au lansat o reformă similară în 2013 și care s-a soldat cu rezultate foarte bune.

“Reforma a conținut nu doar măsuri restrictive, dar și o serie de măsuri de relaxare fiscală. Urmare a implementării reformei, în pofida reducerii poverii fiscale, acumulările la bugetul de stat au crescut”, au menționat experții, care s-au arătat interesați de implementarea unui proiect similar și în Moldova. Elaborarea și pilotarea acestui proiect va fi efectuată pe platforma Consiliului economic pe lângă prim-ministru.

În opinia premierului, în cadrul acestui proiect, accentul ar trebui plasat asupra unor componente prioritare: identificarea unor soluții eficiente pentru reducerea ocupării informale și a salariilor în plic, reducerea achitărilor în numerar, liberalizarea fiscală, elaborarea metodologiei de estimare a impactului soluțiilor propuse.

Prim-ministrul Pavel Filip a subliniat importanța unei sarcini fiscale echilibrate și echitabile pentru a stimula agenții economice să activeze în câmpul legal.

INFOTAG

HOTĂRÎRE

cu privire la neprezentarea de către organizațiile de microfinanțare a rapoartelor specifice

Nr. 2/5 din 20.01.2017 (în vigoare 20.01.2017)
Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 24-29
art. 87 din 27.01.2017

***

Ca rezultat al monitorizării rapoartelor specifice trimestriale, prezentate Comisiei Naționale a Pieței Financiare de către organizațiile de microfinanțare în conformitate cu cerințele art. 9 alin. (3) din Legea nr. 280-XV din 22.07.2004 “Cu privire la organizațiile de microfinanțare” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 138-

146, art. 737), art. 11 alin. (4) din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 27-34, art. 61), pct. 7 și pct. 8 din Instrucțiunea cu privire la raportarea organizațiilor de microfinanțare, aprobată prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 52/6 din 24.09.2015 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 184-192, art. 1119), s-a constatat neprezentarea de către unele organizații de microfinanțare a rapoartelor specifice pentru trimestrul III al anului de gestiune 2016.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art. 1, art. 3, art. 4, art. 8 lit. b) și lit. f), art. 9 alin. (1) lit. c), lit. d), lit. e) și lit. r), art. 21 alin. (1), art. 22 alin. (3), art. 25 alin. (2) din Legea nr. 192-XIV din 12.11.1998 “Privind Comisia Națională a Pieței Financiare” (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126 BIS), art. 9 din Legea nr. 280-XV din 22.07.2004 “Cu privire la organizațiile de microfinanțare”, Comisia Națională a Pieței Financiare

HOTĂRĂȘTE:

1. Se prescrie administratorilor organizațiilor de microfinanțare, conform anexei, prezentarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare a rapoartelor specifice susmenționate în termen de 15 zile lucrătoare din data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

2. Se avertizează administratorii organizațiilor de microfinanțare enumerate în anexă că, în cazul nerespectării prevederilor pct. 1 din prezenta hotărâre, vor fi aplicate măsurile de rigoare prevăzute de legislație, inclusiv vor fi suspendate operațiunile la conturile bancare ale acestora.

3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Direcției generale plasamente colective și microfinanțare.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (www.cnpf.md) și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

VICEPREȘEDINTELE COMISIEI NAȚIONALE A PIEȚEI FINANCIARE
Iurie FILIP

Anexă la Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 2/5 din 20.01.2017

Nr.	Denumirea	Adresa	IDNO
1.	O. M. “MICRO FINANCE” S.R.L.	or. Ialoveni, str. Alexandru cel Bun 31, ap. (of.) 51	1011600040764
2.	O. M. “CAPITAL & CREDIT” S.R.L.	or. Rezina, str. Livezilor 4, ap. 4	1009606005359
3.	O. M. “CAPITAL CREDIT GRUP” S.R.L.	or. Ștefan Vodă, str. Glavan Boris 2, ap. 1	1011608000700
4.	O. M. “ELIT CREDIT” S.R.L.	mun. Chișinău, str. Pușkin 15	1011600040498
5.	O. M. “FINVAS PRIM” S.R.L.	mun. Chișinău, str. Grădina Botanică 14/3, of. 307	1014600020051
6.	O. M. “M & M FINANCE MICRO CREDIT” S.R.L.	r-nul Strășeni, s. Lozova, str. G. Botharu 75	1015600029442
7.	Î.C.S. O. M. “NORDIK CAPITAL” S.R.L.	mun. Chișinău, str. Mitropolit Dosoftei 89, ap. 2	1007600030269
8.	O. M. “OPTIM CREDIT” S.R.L.	mun. Chișinău, str. București 14, ap. 1	1011600004067
9.	O. M. “SMS FINANCE INTERNATIONAL” S.R.L.	mun. Chișinău, str. C. Tănase 9, ap. 5-6	1009600026828
10.	O. M. “ZERO CREDIT” S.R.L.	or. Căușeni, str. Mihai Viteazul 44	1014608001395
11.	Î.C.S. O. M. “DOGMAT CREDIT” S.A.	mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 202	1006600043666
12.	Î.M. O. M. “CORAL MICROFINANCING” S.R.L.	mun. Chișinău, str. 31 August 123, ap. 5	1007600045036
13.	Î.M. O. M. “DB – FINANȚE” S.R.L.	or. Fălești, str. Ștefan cel Mare 67	1008602002814

Salariul în plic, o bombă economică

Problema reducerii fenomenului salariilor în plic a ajuns pe masa prim-ministrului. La sfârșitul săptămânii trecute, premierul Pavel Filip a discutat subiectul reducerii economiei tenebre și combaterii fenomenului salariilor în plic cu reprezentanții companiei PricewaterhouseCoopers (PwC), care implementează Fondul de Bună Guvernare, finanțat de Guvernul Marii Britanii.

Așa-numitul "salariu în plic" este o bombă economică. Una cu efect întârziat. O acțiune ilegală care subminează, pe de o parte, veniturile la bugetul asigurărilor obligatorii de stat, din care se plătesc inclusiv pensiile, pe de alta, viitorul angajatului care, în momentul când va ieși la pensie, va primi niște bănuți care nu-i vor ajunge nici pentru alimente.

PIERDE STATUL, PIERDE ȘI CETĂȚEANUL

Este o problemă ce se discută demult. Sindicatele bat alarma deja de aproape zece ani. Au fost lansate mai multe acțiuni. Au fost aprobate chiar acte legislative, ce urmăreau contracararea acestui fenomen. Iar problema tot rămâne nerezolvată.

Premierul a menționat că amploarea acestui fenomen impune identificarea unor soluții viabile pentru a convinge agenții economici să activeze legal și a îmbunătăți nivelul de colectare a impozitelor în bugetul statului. În acest scop, în cadrul Consiliului Economic pe lângă prim-ministru a fost creat un grup de lucru dedicat, care a identificat mai multe constrângeri și a venit cu mai multe propuneri.

Ce propun expertii renumitei companii de audit din lume PwC, care a efectuat un studiu de îmbunătățire a gradului de colectare fiscală prin implementarea măsurilor de reducere a economiei informale?

O soluție ar fi ca Republica Moldova să realizeze o reformă similară cu cea din România, lansată în anul 2013 și care a avut "rezultate foarte bune". Potrivit experților, reforma a conținut nu doar măsuri restrictive, dar și o serie de măsuri de relaxare fiscală. Urmare a implementării reformei, în pofida reducerii poverii fiscale, acumulările la bugetul de stat au crescut.

Reprezentanții Guvernului și-au exprimat interesul pentru lansarea unui proiect asemănător cu cel din România și în Republica Moldova, elaborarea și pilotarea acestuia preconizându-se a fi efectuată pe platforma Consiliului Economic pe lângă prim-ministru.

În opinia premierului, în cadrul acestui proiect, obiectivele prioritare ar fi identificarea unor soluții eficiente pentru reducerea ocupării informale și a salariilor în plic, reducerea achitărilor în numerar, liberalizarea fiscală, precum și elaborarea metodologiei de estimare a impactului soluțiilor propuse.

Prim-ministrul Pavel Filip a subliniat importanța unei sarcini fiscale echilibrate și echitabile pentru a stimula agenții economici să activeze în câmpul legal.

Potrivit unor estimări, bugetul public național are de pierdut anual 5,6 miliarde de lei ca urmare a neimpunerii impozitării salariilor achitate „în plic”. Potrivit estimărilor unor instituții de cercetare, la care face referire Confederația Națională a Sindicatelor, suma salariilor achitate „în plic” constituie aproximativ 15,5 miliarde de lei sau aproximativ 50 la sută din fondul anual al retribuiri muncii.

BNS:

Peste 200 mii de persoane, ocupate în sectorul informal

Ultimele date ale Biroului Național de Statistică (BNS) relevă că peste 207,7 mii de persoane sunt ocupate în sectorul informal. Numărul persoanelor ocupate în sectorul informal în trimestrul trei al anului 2016 era de 16,0 la sută din totalul persoanelor ocupate în economie. Iar mai mult de o treime (38,1 la sută) din cele 1 milion 298,3 mii de persoane ocupate, au avut un loc de muncă informal. Cauzele apariției economiei informale sunt: impozitarea excesivă, în special a fondului de salarizare, teama de a pierde unele beneficii sociale prin reducerea veniturilor, reglementarea foarte strictă a unor activități.

Ponderele economiei informale în Republica Moldova, potrivit unor estimări, depășește 30 la sută din PIB. Acest indicator are repercusiuni directe asupra situației financiar-economice și instituționale, dar și asupra bunăstării populației. Și agenții economici care activează transparent sunt într-o competiție neloială din cauza celor care se eschivează de la plata impozitelor și taxelor. Întreprinzătorul nu se va eschiva să angajeze informal lucrători dacă este profitabil pentru afacerea sa.

„Ocuparea informală și salariile „în plic” încurajează și concurența neloială care împovărează activitatea agenților economici și chiar descurajează continuarea afacerii. Totodată, este diminuată și protecția consumatorului.

Prinși în economia informală sunt și cei mai vulnerabili: tineri și vârstnici, cu puțină calificare și cu puțină educație, dar și mulți dintre acei cu un înalt grad de calificare.

Printre principalele manifestări ale economiei informale se numără evaziunea fiscală, lipsa totală sau parțială a unei evidențe contabile autentice. Economia informală reprezintă nu doar un fenomen complex și răspândit la scară globală, dar și unul foarte dificil de cuantificat. Acest fenomen influențează negativ asupra mai multor dimensiuni ale economiei naționale, printre care piața muncii (prin rata scăzută de ocupare a forței de muncă – munca la negru, salarii în plic), inflația, prin creșterea nefundamentată a prețurilor de consum, bugetul de stat prin reducerea veniturilor bugetare și, implicit, dezvoltarea per ansamblu a economiei naționale prin rata scăzută de creștere a PIB-ului pe cap de locuitor.

Dar reducerea fenomenului ocupării informale a intrat pe agenda autorităților doar recent, când au fost calculate pierderile pentru veniturile bugetare generate de acest fenomen. Astfel, ocuparea informală, mai cu seamă „munca la negru” și salariile „în plic”, a devenit un subiect discutat pe larg în Republica Moldova începând cu vara anului 2011, când a fost aprobat Planul de acțiuni privind minimizarea practicii de achitare a salariilor „în plic” și a „muncii la negru”.

OLEG BUDZA: Peste 80% dintre angajații din Moldova primesc salarii în plic

Peste 80 la sută din economia Republicii Moldova este una tenebră, iar cel mai mare procent de angajări nedeclarate se atestă în agricultură, construcții, comerț, domeniul hotelier și cel de agrement, a declarat Oleg Budza, președinte al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova în cadrul ședinței Consiliului Economic pe lângă prim-ministrul Pavel Filip.

„Sindicaliștii au cerut încă în luna mai a anului trecut să fie majorate pedepsele pentru cei care admit munca în condiții informale, prin modificări la Codul Contravențional și Codul Penal. Un asemenea proiect a fost elaborat de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, însă acesta nu a fost promovat pentru o ulterioară aprobare”, a mai spus Budza.

„Lucrătorii angajați în economia informală au tot mai multe probleme la locul de muncă. Ei nu beneficiază de o protecție corespunzătoare, iar când ating vârsta de pensionare primesc o pensie mizeră, deoarece angajatorul a efectuat defalcări minime în buget”, a declarat liderul sindical.

În opinia membrilor Consiliului Economic, cauzele principale care au dus la sporirea fenomenului economiei tenebre în Republica Moldova sunt corupția, neîncrederea în sectorul public, costul și insuficiența forței de muncă, reglementările excesive, dar și avantajele acestei situații atât pentru angajat, cât și pentru angajator.

CE SPUN EXPERTII?

„Acest fenomen există în toată lumea, însă, diferența este proporția care există în Republica Moldova și în țările occidentale dezvoltate. Nu putem să ne așteptăm ca această activitate economică să scadă, atât timp cât avem corupție în instituțiile de stat și politicile fiscale pe care le avem. Atunci când îți propui să lupți cu economia informală trebuie să aplici strategii complexe, pe toate segmentele. În condițiile în care agenții economici sunt frecvent supuși controalelor și trebuie să țină pasul cu schimbările legislative frecvente, apare fenomenul salariilor în plic”, consideră Corina Gaibu, expert IDIS „Viitorul”.

În acest context, este necesară o modificare a politicilor, mai spune experta. „Avem o economie anti-familie în prezent. Familia care se formează are din start un salariu foarte mic, nu-și poate procura o locuință, o mașină, să-și asigure un nivel de trai decent. În aceste condiții, preferă să accepte munca la negru și salarizarea în plic sau să plece din țară”.

„Conform practicilor internaționale, ghișeu unic este o soluție pentru agenții economici, care, prin intermediul acestui instrument sunt stimulați să activeze în economia formală. Avem și în Republica Moldova ghișeu unic, dar nu întotdeauna este un instrument eficient. Oferirea unor facilități, stimulente pentru IMM, dar și noile afaceri lansate, un sistem flexibil de impozitare, ar fi alte metode de contracarare a economiei informale”, a explicat Diana Enachi, expert IDIS.

Vlad BERCU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații **Comisiei Naționale a Pieței Financiare**, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Aviz CNPF

Întru asigurarea respectării prevederilor art.6 din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională a Pieței Financiare”, Comisia Națională a Pieței Financiare comunică rechizitele bancare pe care urmează să fie transferate taxele și plățile regulatorii de funcționare:

Cod fiscal 1007601001293; BC "Victoriabank" SA Filiala nr.11; Codul băncii VICBMD2X883; Cont bancar IBAN MD24VI000002251311138MDL

CNPF a propus Băncii Naționale să adopte o decizie comună cu privire la prețul de răscumpărare a acțiunilor de către bănci

Organul de reglementare a pieței de capital din Republica Moldova – Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF), nu a aprobat decizia cu privire la prețul de răscumpărare de către Moldindconbank (MICB) a acțiunilor sale, care vor fi expuse spre vânzare pe piața publică.

Surse din cadrul CNPF au comunicat pentru corespondentul INFO-TAG, că trei din patru membri ai Comisiei CNPF și-au menținut opinia expusă la ședința precedentă, atunci când Banca Națională a Moldovei (BNM) s-a adresat cu aceeași cerere în legătură cu prețul acțiunilor Moldova Agroindbank (MAIB).

CNPF consideră că autoritatea de reglementare a pieței de capital nu poate indica emitentului la ce preț exact trebuie să răscumpere acțiunile, care sunt expuse spre vânzare publică pe piața de valori.

Actualmente, pe piața publică sunt expuse spre vânzare pachetele de acțiuni ale MAIB (35 605 acțiuni și 389 760 acțiuni), ceea ce constituie circa 40% din capitalul băncii. Decizia cu privire la prețul de răscumpărare a acțiunilor de către emitent este necesară în cazul în care investitorii strategici care vor primi dreptul de a cumpăra acțiunile MAIB de la BNM, nu vor procura pachetul întreg de 40%.

„Emitentul va fi nevoit să răscumpere acțiunile rămase. Dar, în același timp, apare o întrebare firească: la ce preț se efectuează răscumpărarea acțiunilor de pe piață?”, a explicat corespondentului INFOTAG interlocutorul din cadrul CNPF.

BNM este de părere că acțiunile trebuie răscumpărate la valoarea nominală, la care ulterior va fi redus capitalul social al băncii. CNPF este de o altă părere, că prețul trebuie să fie stabilit de organul de conducere al emitentului.

Într-o discuție cu corespondentul INFOTAG, vicepreședintele Consiliului de administrație al CNPF, Iurie Filip, a spus că, în cadrul ședinței, CNPF a aprobat un proiect care urmează a fi „coordonat cu BNM”.

„La capitolul stabilirii prețului de răscumpărare a acțiunilor de către emitent, sunt de părere că, actualmente, în Republica Moldova nici un organ de stat nu deține astfel de atribuții. Legea cu privire la instituțiile financiare a RM prevede clar că în cazul anulării acțiunilor, procedurii de emisie suplimentară de acțiuni cu expunerea acestora pe piața publică și răscumpărarea acestora de pe piață, emitentul trebuie să ia o decizie independentă”, a spus el.

CNPF consideră că, dacă BNM nu va fi de acord să fie găsită „o soluție comună coordonată”, atunci CNPF are doar două căi: să aprobe decizia sub propria răspundere sau să respingă solicitarea recomandabilă a BNM.

INFOTAG

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770
Poșta Moldovei: PM21700
EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.

Nr. de înregistrare:
1003600114204, 27 octombrie 2003
FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ
A PIEȚEI FINANCIARE

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
Președinte: Nina DOSCA,
Elena VASILACHE, Mihai DORUC,
Zoia TULBURE, Nadejda FILIP.

REDACTOR-ȘEF:
Ghenadie TUDOREANU
Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT:
Lilia ALCAZĂ
Tel.: /373 22/ 220-513

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale:

ziarulcm@gmail.com
TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:
Str. Vasile Alecsandri, 115
(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL
BC "Victoriabank", SA, fil.11, Chișinău,
BIC VICBMD2X883

În ziar au fost utilizate știrile agenției «Moldpres» și «InfoMarket»
Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.
Orice articol publicat în «Capital Market» reflectă punctul de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Istoria de credit – la un nou nivel de dezvoltare

Interviu oferit ziarului Capital Market de către Aurica Doina, membru al Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

Înființată în anul 2008 și licențiată de către Comisia Națională a Pieței Financiare la 26.03.2010, cu termenul de valabilitate nelimitat, pentru desfășurarea activității de prestare a serviciilor de formare, prelucrare și păstrare a istoriilor de credit, precum și de prezentare a rapoartelor de credit și de prestare a serviciilor aferente, întreprinderea mixtă „BIROUL DE CREDIT” SRL este o societate cu răspundere limitată care are 17 asociați, dintre care circa 80 la sută reprezintă băncile comerciale naționale.

Rolul ÎM „BIROUL DE CREDIT” SRL se referă la organizarea schimbului informațional între participanții creditori existenți: 11 bănci comerciale, 8 organizații de microfinanțare, 3 societăți de leasing, 2 asociații de economii și împrumut, în scopul oferirii informației care vizează descrierea situației privind respectarea de către debitori a obligațiilor asumate prin contractele de credit, monitorizarea și identificarea riscului de credit, inclusiv cel de fraudă, precum și a altei informații necesare în vederea luării deciziilor mai responsabile și mai fiabile privind creditarea, ceea ce, în final, facilitează accesul la finanțare a persoanelor fizice și juridice. Este de menționat că, în anul 2016, 13 asociații de economii și împrumut au încheiat contracte cu biroul istoriilor de credit privind schimbul informațional.

Având în vedere importanța acordată acestui domeniu în creșterea accesului la finanțare, în prezent, Parlamentul Republicii Moldova a supus dezbaterilor un proiect de acte legislative, care propune revizuirea legislației privind birourile istoriilor de credit după 5 ani de implementare practică și completare a acestuia cu reglementări noi, care determină noi direcții de dezvoltare a sistemului național de raportare creditară.

– Misiunea principală a autorității de supraveghere a fost de a organiza procesul de implementare a Legii privind birourile istoriilor de credit, care să permită funcționarea sistemului de raportare creditară. Cum caracterizați activitatea biroului istoriilor de credit?

– Creșterea interesului populației față de produsele de credit și atractivitatea ofertei instituțiilor financiare bancare și nebancare în acest domeniu au dictat necesitatea de a utiliza sisteme de evidență de tipul birourilor de credit, care să promoveze înalte standarde etice și profesionale în vederea protejării industriei de creditare de posibile fraude sau de insolvența unor debitori. În acest sens, CNPF a aprobat reglementări cu privire la licențierea activității biroului istoriilor de credit, modul de prezentare a informațiilor către acesta și de eliberare a raportului de credit, cerințe cu privire la sistemele informaționale utilizate, precum și modul de raportare la CNPF de către biroul istoriilor de credit.

Din experiența scurtă de aproape cinci ani de activitate, constatăm o creștere dinamică a indicatorilor de activitate ai biroului istoriilor de credit, din care, la finele anului 2016, numărul rapoartelor de credit prezentate cumulativ din momentul formării bazei de date a înregistrat circa un milion, majoritatea fiind furnizate creditorilor. Ca rezultat, creditorii care dețin și calitatea de sursă de formare a istoriilor de credit, în aceeași perioadă au încheiat 659,5 mii contracte de credit. Cu alte cuvinte, istoria de credit a devenit un mecanism funcțional al schimbului de informații creditare, care poate aduce extindere cantitativă și calitativă sistemului național de creditare, cu beneficii atât pentru consumatori, cât și pentru industria de credit.

– Mai multe amendamente se referă la completarea conținutului istoriei de credit și a raportului de credit cu informații suplimentare. Cum se explică impactul acestora?

– Pentru a furniza un profil financiar mai complet al debitorului a fost necesară promovarea unor amendamente de completare a istoriei de credit cu alte informații despre

gajarea sau ipotecarea bunurilor mobile și imobile, despre respectarea de către subiectul istoriei de credit a obligațiilor față de bugetul public național, precum și despre executarea hotărârilor judecătorești pe cauze civile irevocabile. O istorie de credit mai completă oferă informații detaliate despre starea financiară a unui debitor, iar creditorii au o imagine clară despre mărimea datoriilor deținute de debitor. Susținerea creditării responsabile ajută creditorii și debitorii să ia decizii bazate nu numai pe capacitatea de plată la momentul cererii de credit, dar și pe capacitatea de onorare a datoriilor existente sau anterioare. Prin schimbul de informații atât pozitive, cât și negative, creditorii pot lua decizii mai bune de creditare pentru a preveni supraîndatorarea debitorilor cu datorii care nu pot fi rambursate, precum și de a evita creditarea încrucișată.

– În ce mod aceste amendamente vor îmbunătăți disciplina debitorului și vor asigura protecția drepturilor și interesele consumatorilor?

– La capitolul protecției drepturilor și intereselor debitorilor se propun amendamente referitoare la includerea în raportul de credit a unui prospect ce explică drepturile subiectului istoriei de credit, inclusiv dreptul de a contesta conținutul acestor informații. De asemenea, la cererea subiectului istoriei de credit va fi posibilă înserarea unui mesaj de alertă în cazul furtului sau pierderii actelor de identitate, precum și în cazul dezacordului cu informația inclusă în istoria de credit. Informația poate ajuta consumatorii să obțină o imagine clară a situației financiare proprii și să înțeleagă mai bine modul în care alții, de exemplu, potențialii creditori, ar putea să o vadă. Disponibilitatea acestor informații poate rezulta într-o gestionare a activelor financiare mai responsabilă de către creditori și, totodată, într-o gestionare mai bună a situației financiare proprii de către debitori.

– Referitor la dreptul de a contesta conținutul informațiilor din istoria de credit, ce trebuie să cunoască subiectul acesteia?

– În calitate de subiect al istoriei de credit, actualmente, poate fi persoana fizică și juridică ce primește un credit conform contractului de credit. Conform proiectului de lege, se propune reformularea noțiunii și completarea listei subiecților istoriei de credit cu alte categorii de persoane care solicită un credit sau sunt parte a contractului de credit precum: întreprinzătorul individual, fidejusalul și/sau alți garanți, inclusiv debitori, ipotecari, debitori gajști etc. În contextul furnizării informațiilor, actualmente, băncile comerciale, spre exemplu, colectează în mod direct de la debitori un volum semnificativ de date și informații referitoare la situația financiară și la activitatea solicitantului de credit necesare pentru evaluarea solvabilității și credibilității acestuia. În limitele legale, poate să întreprindă și alte măsuri în scopul verificării veridicității informațiilor prezentate și, prin urmare, poartă răspunderea pentru plenitudinea și exactitatea datelor furnizate biroului istoriilor de credit și pentru respectarea drepturilor garantate de legislație, în mod special, asigurarea protecției datelor cu caracter personal. Fiecare subiect al istoriei de credit are dreptul să primească gratuit istoria de credit o dată pe an și, după caz, să conteste, total sau parțial, informațiile conținute în istoria sa de credit prin depunerea unei cereri la biroul istoriilor de credit, în acest sens sau, dacă consideră că nu a fost satisfăcută cererea sa, urmează să sesizeze Comi-

sia Națională a Pieței Financiare. Până în prezent, CNPF a înregistrat doar o singură solicitare privind corectarea datelor, ceea ce ne oferă dreptul să constatăm că baza de date este de încredere.

– Ce completări se propun la procedura de contestare a conținutului informațiilor din istoria de credit?

– Suplimentar la informația inclusă în istoria de credit se propune ca, în raportul de credit adresat subiectului istoriei de credit, să fie inclus un prospect ce explică drepturile subiectului istoriei de credit de a obține informații de la biroul istoriilor de credit, de a contesta conținutul acestor informații, inclusiv termenul de contestare, condițiile și responsabilitatea părților, în cazul încălcării drepturilor subiecților. De asemenea, prospectul trebuie să conțină instrucțiuni simple privind modul de citire a raportului de credit.

De regulă, băncile informează debitorul persoană fizică despre necesitatea prezenței acordului în vederea formării istoriei de credit și colectează datele acestuia prin intermediul cererii de obținere a unui credit, înainte de a se stabili relații de natură contractuală, pentru a verifica eligibilitatea acestuia în baza de date a biroului istoriilor de credit. Ulterior, prin intermediul contractului încheiat cu aceasta, se includ secțiuni sau clauze speciale privind modul de obținere a consimțământului persoanei vizate pentru verificarea și transmiterea

datelor sale în evidențele biroului istoriilor de credit, caracterul datelor prelucrate, respectiv, că acestea trebuie să corespundă scopului declarat pentru care au fost colectate și ulterior prelucrate, durata necesară realizării scopului declarat, perioada de stocare a datelor, obligativitatea comunicării unor date și alte aspecte în acest sens. Astfel, solicitantul unui împrumut trebuie să conștientizeze responsabil și să negocieze în cunoștință de cauză că orice clauză din contractul de împrumut este cunoscută și înțeleasă corect, fără a ține cont de riscul de a i se refuza acordarea creditului.

– De ce conform proiectului de lege obligația legală de a obține consimțământul a fost menținută doar pentru persoanele fizice?

– Completarea cadrului legal cu noțiunea de „consimțământ” vine să aducă în concordanță terminologia națională aplicată în domeniul protecției datelor cu caracter personal și cu prevederile directivei europene privind protecția persoanelor fizice. Referitor la datele oficiale ale persoanelor juridice, menționez faptul că, conform prevederilor Legii privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, acestea pot fi accesate și vizualizate public în Registrul de stat pe pagina web oficială a organului înregistrării de stat. Biroul istoriilor de credit acumulează și prelucrează date ce se referă strict la aspectele de natură financiară ce decurg din relația comercială de a presta servicii de credit către clienți, iar creditorii trebuie să informeze despre toate scopurile în care prelucrează datele oficiale și de altă natură ale unor persoane juridice.

– Considerați că informația conținută în raportul de credit este deplină pentru evaluarea profilului de risc al debitorului?

– Bineînțeles că pentru a evalua gradul de risc al creditului și pentru a lua decizia finală în vederea aprobării sau respingerii dosarului de creditare, se cere o analiză mai complexă a informației despre solicitantul de credit. Pentru a evita supraîncrederea debitorului, se analizează dacă situația financiară a debitorului poate fi demonstrată prin valoarea patrimoniului său, veniturile salariale, economiile și alte venituri și acoperă obligațiile existente și viitoare ale acestuia asumate în baza contractelor de credit, leasing, asigurare, ipotecă, plata serviciilor comunale, plata de chirie, achitarea bunurilor și serviciilor în credit, plata studiilor, titluri executorii și alte obligații de plată. În acest scop, prin amendamentele propuse, se extinde lista surselor de formare a istoriei de credit. Biroul istoriilor de credit va avea dreptul, pe bază de contract de prestare a serviciilor informaționale, să obțină de la diferite persoane juridice de drept public și privat mai multe categorii de informații pentru a completa conținutul istoriei de credit. Aceste entități pot fi furnizorii de utilități publice, gaz, energie electrică, telecomunicații, societăți de leasing, societăți de construcții, unități de comerț în credit, companii de colectare a datoriilor și alte companii care pot deveni surse de formare a istoriei de credit. Beneficiile raportării creditare și nefragmentate vor influența pozitiv creșterea accesului la credit și va contribui la reducerea creditelor neperformante.

– Din activitatea practică deținută există probabilitatea ca biroul istoriei de credit să fie ocolit?

– Teoretic, putem admite cazul când o persoană are nevoie de un credit ipotecar și solicită finanțare simultan de la două bănci diferite sau instituții financiare ne-bancare. Însă, actualmente, în sistemul bancar nu este posibil acest scenariu de a obține mai mulți bani în același timp, deoarece pentru formarea istoriilor de credit aproximativ 95% din informații sunt transmise de către bănci, astfel probabi-

litatea este minimă, iar frecvența actualizării datelor la birou este zilnică. Admitem că astfel de situații sunt posibile în cazul celor care nu s-au mai împrumutat înainte.

Referitor la instituțiile financiare ne-bancare, încă nu toate au conștientizat necesitatea participării la schimbul informațional. În cazul existenței unui profil financiar incomplet, poate fi posibilă creditarea unor persoane cu depășirea gradului admisibil de îndatorare. Din experiența acumulată nu am constatat multe situații de acest fel, dar asemenea situații sunt posibile și există. Declarațiile false și nedecararea creditelor curente în alte entități ce oferă produse de credit pot afecta interesele clientului, fapt ce ar putea influența deciziile creditorului în acordarea unui nou credit. Potențialii debitori trebuie să conștientizeze și să formeze o istorie creditară credibilă pentru a arăta că au capacitate deplină pentru a gestiona datoriile existente sau nu au avut rețineri la plată și datorii față de cele anterioare.

– Care este răspunderea părților în organizarea schimbului informațional?

– Pentru a face baza de date mai solidă și de încredere, se propun modificări și completări la Codul contravențional și Codul penal cu privire la stabilirea și aplicarea unor sancțiuni cu caracter de descurajare pentru nerespectarea de către sursele de formare a istoriei de credit și utilizatorii istoriilor de credit a regulilor stabilite de legislație, precum și pentru neexecutarea prescripțiilor CNPF privind înlăturarea încălcărilor depistate în activitatea acestora. În același context, se propun și sancțiuni pentru persoana juridică care va organiza schimbul de informații ce caracterizează respectarea de către debitori a obligațiilor asumate prin contractele de credit fără obținerea licenței pentru activitatea biroului istoriilor de credit. Aceste sancțiuni au ca scop prevenirea concurenței neloiale și asigurarea prestării către creditorii și debitorii a serviciilor de înaltă calitate.

– Ca element de noutate, se propune acordarea dreptului biroului istoriilor de credit privind externalizarea unor funcții și servicii către un alt birou al istoriilor de credit, indiferent de faptul dacă activează în țară sau în străinătate. Care sunt avantajele externalizării?

– Organizarea fluxurilor transfrontaliere de date se aplică pe larg la nivel internațional. Spre exemplu, transferul de date către statele-membre ale Uniunii Europene se face în scopuri care intră în sfera pieței interne și cade sub incidența principiului liberei circulații a datelor. La rândul lor, statele-membre sunt obligate să adopte, în sistemele lor juridice naționale, toate măsurile necesare pentru a asigura efectul deplin al dispozițiilor Directivei privind protecția datelor, în conformitate cu obiectivul pe care îl urmărește, pentru a obține o protecție efectivă și eficientă a datelor. Datorită progreselor tehnologice, externalizarea funcțiilor și serviciilor biroului istoriilor de credit reprezintă o opțiune de alternativă pentru a atrage furnizori de informații de natură creditară calificați și cu renume, a crea standarde comune, produse și servicii de furnizare a informațiilor de calitate, care reprezintă o caracteristică importantă pentru creditorii și debitorii care operează în regim transfrontalier în piețe diferite. Avantajele externalizării funcțiilor și serviciilor biroului istoriilor de credit constau în reducerea costurilor, a necesităților de personal și de timp, implementarea utilajelor de clasă mondială de securitate a datelor, modernizarea continuă și prestarea serviciilor de calitate, experiență avansată, realizarea unor acțiuni costisitoare fără costuri adiționale etc. CNPF va stabili criteriile și procedurile conform cărora se va admite externalizarea funcțiilor și serviciilor biroului istoriilor de credit. Este important de a crea un mediu în care orice consumator poate să se deplaseze într-o

locație nouă și să beneficieze de acces la finanțare.

– Reieșind din caracterul informațiilor disponibile și categoriile participanților la schimbul informațional, se propune delimitarea competențelor de supraveghere între BNM și CNPF. Nu se supra-pun aceste competențe?

– Bineînțeles că nu. Amendamentele propuse delimitează clar competențele de supraveghere între regulatori. Banca Națională a Moldovei va supraveghea activitatea băncilor comerciale în calitate de surse de formare a istoriilor de credit și utilizatori ai istoriilor de credit, iar competențele CNPF se extind doar asupra activității biroului istoriilor de credit și se referă la controlul condițiilor de licențiere și calitatea serviciilor prestate, precum și stabilirea cerințelor privind reputația, calificarea și studiile membrilor organelor de conducere și a personalului acestuia. În calitate de surse de formare a istoriilor de credit și de utilizatori ai istoriilor de credit, CNPF va verifica calitatea și plenitudinea datelor prezentate la birou de către asociațiile de economii și împrumut, precum și modul de utilizare a raportului de credit.

– Proiectul de Lege include norme ce vizează principiile de activitate ale biroului istoriilor de credit. Care va fi impactul acestor amendamente?

– Activitatea biroului istoriilor de credit țintește evoluția tehnică a raportării creditare, oferind o infrastructură eficientă și de calitate. În realizarea acestui obiectiv, propunem amendamente ce vizează și principiile de activitate ale biroului istoriilor de credit. În vederea asigurării cerințelor de dezvoltare a informației și transparenței, biroul va dezvălui public, prin plasarea pe pagina web, mai multe informații, inclusiv despre: sediu, licențele deținute, componența organelor de conducere, fondatori – persoane fizice și juridice, care dețin individual sau împreună cu persoanele sale afiliate mai mult de 25% din capitalul social al acestuia, prețurile la produsele și serviciile oferite, planul de afaceri al biroului, situațiile financiare anuale, lista surselor de formare a istoriilor de credit, măsurile de protecție a datelor cu caracter personal și alte informații. În scopul creșterii responsabilității consiliului biroului istoriilor de credit, se propune atribuirea unor noi competențe privind asigurarea managementului riscurilor, aplicarea standardelor proprii ale calității informațiilor, efectuarea auditului intern și extern, inclusiv auditul tehnic independent cel puțin o dată la 3 ani, va menține politici și proceduri necesare pentru asigurarea dezvoltării durabile a biroului. Toate aceste măsuri vor asigura funcționarea responsabilă a sistemului de schimb de informații și vor asigura îmbunătățirea nivelului de deservire.

– Și, în final, care este termenul de implementare și dacă participanții la schimbul informațional susțin amendamentele propuse?

– În mare măsură amendamentele propuse vizează direct biroul istoriilor de credit, care este obligat să-și aducă activitatea în conformitate cu cerințele noi în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a legii respective. Am avut suficient timp să comunicăm cu participanții schimbului informațional și să examinăm diferite puncte de vedere cu privire la proiectul de lege în cauză. O contribuție semnificativă se datorează și experților Corporației de Finanțare Internațională, organizație-membră a Grupului Băncii Mondiale, care ne-au asistat cu seminare, studii ale practicilor aplicate la nivel internațional și expertiza necesară în acest domeniu. În concluzie, apreciez performanțele realizate în activitatea biroului istoriilor de credit și sunt sigur că va pune în aplicare măsuri, care să demonstreze în orice moment conformitatea cu dispozițiile legislației, atât publicului larg, cât și autorității de supraveghere.

Președinte al Asociației Investitorilor Străini a fost ales Alexander Koss – speakerul Comitetului de conducere al Sudzucker Moldova

Președinte al Asociației Investitorilor Străini (FIA) a fost ales Speakerul comitetului de Conducere Sudzucker Moldova, Alexander Koss. Potrivit INFO-TAG, vicepreședinte al FIA a devenit Directorul General al Lafarge Cement (Moldova) Jean-Michel Pons.

Din componența Consiliul de Administrare fac parte: Președintele Mobiasbancă – Groupe Societe Generale – Ridha Tekaiia, Directorul General Orange Moldova – Julien Ducarroz, Directorul General Moldcell – Barkin Secen, Directorul General Medpark International Hospital – Olga Șchiopu și Directorul SE Bordnetze – Igor Corman.

Noul președinte al Asociației Investitorilor Străini, Alexander Koss, a mulțumit președintelui Mobiasbancă – Groupe Societe Generale, Ridha Tekaiia, pentru efortul depus pe parcursul celor patru ani în care s-a aflat la conducerea Asociației.

Comisia Europeană ar putea oferi Republicii Moldova 43 mil. euro

Comisia Europeană ar putea oferi Republicii Moldova aproximativ 43 mil. euro pentru elaborarea și realizarea proiectelor de dezvoltare, în special, în domeniul aprovizionării cu apă și sanitație.

Potrivit agenției INFOTAG, în cadrul ședinței Comitetului Director al proiectului “Modernizarea Serviciilor Publice Locale (MSPL)”, Ambasadoarea Republicii Federale Germania în Republica Moldova, Ulrike Knotz, a spus că “o administrație publică locală competentă și responsabilă este esențială pentru societate”. “Aceste elemente sunt esențiale pentru o politică a cărei obiectiv este de a îmbunătăți viața cetățenilor, a spori încrederea lor și pentru a le oferi o perspectivă realistă acasă – mai degrabă decât în străinătate”, a spus diplomatul. Ministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Vasile Bîțca, și-a exprimat recunoștința pentru acordul Guvernului Germaniei și a partenerilor de dezvoltare de a extinde proiectul MSPL pentru perioada 2016-2018.

În acest context, el a menționat documentul strategic principal pentru Guvernul RM în promovarea agendei de integrare europeană, Strategia Națională pentru Dezvoltarea Regională (SNDR) pentru anii 2016-2020, aprobată de Parlamentul Republicii Moldova în luna octombrie a anului trecut.

“Ținând cont de faptul că dezvoltarea regională este o politică multisectorială, atingerea obiectivelor Strategiei poate fi asigurată doar printr-o cooperare și coordonare eficientă între instituțiile guvernamentale, precum și administrațiile publice centrale și locale, inclusiv structurile regionale”, a subliniat ministrul.

Pe parcursul ședinței Comitetului Director al proiectului, au fost prezentate rezultatele primei faze de implementare a proiectului ce a avut loc în perioada 2010-2016. În perioada menționată partenerii UE au oferit 24,3 mil. euro pentru servicii locale îmbunătățite în satele din Republica Moldova prin dezvoltarea capacităților, implementarea proiectelor pilot, investiții în infrastructură și tehnologii inovatoare, capacități sporite și management modernizat al prestatorilor de servicii.

Proiectul “Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova” este implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei și este sprijinit financiar de Ministerul German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare, Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională, Ministerul Afacerilor Externe al României și Uniunea Europeană.

Businessul își continuă căderea. Cererea creditelor s-a redus cu aproape un miliard de lei

Deși organismele financiare internaționale anunță că economia Republicii Moldova va fi pe plus în anul 2017, deocamdată soldul creditelor acordate s-a redus cu aproape un miliard de lei la sfârșitul anului 2016.

“Evoluția negativă a soldului cererilor față de economie în monedă națională a fost determinată de scăderea soldului cererilor față de sectorul societăților comerciale nefinanciare cu capital majoritar public cu 21.7 mil. lei (2.0 la sută), soldul cererilor față de sectorul societăților comerciale nefinanciare cu capital majoritar privat – cu 292.1 mil. lei (2.3 la sută) și față de sectorul financiar nebanca – cu 1.1 mil. lei (0.2 la sută), respectiv. Totodată, soldul față de alte sectoare rezidente (inclusiv persoanele fizice) a crescut cu 88.1 mil. lei (1.2 la sută)”, potrivit datelor Băncii Naționale a Moldovei.

În același timp, micșorarea soldului cererilor față de economie în valută (exprimate în lei) a fost influențată de scăderea soldului cererilor față de sectorul societăților comerciale nefinanciare cu capital majoritar public cu 19.8 mil. lei (2.8 la sută), soldul cererilor față de sectorul societăților comerciale nefinanciare cu capital majoritar privat – cu 634.4 mil. lei (3.8 la sută), soldul cererilor față de sectorul financiar nebanca și față de alte sectoare rezidente (inclusiv persoanele fizice) – cu 24.0 mil. lei (2.7 la sută) și cu 20.2 mil. lei (6.2 la sută), respectiv.

Economistii susțin că businessul cu greu își revine după perioada dificilă prin care a trecut. Expertul IDIS Viitorul, Veaceslav Ioniță, susține că agricultura, comerțul și investițiile vor fi pe plus în anul 2017.

“Comerțul va crește pe fundalul scoaterii acestuia din tenebră în condițiile în care impozitul va fi de 1% din cifra de afaceri. Agricultura se va dezvolta ca urmare a prestației mai bune a agricultorilor, suportului din partea statului și asistenței externe. În ceea ce privește investițiile, acestea ar putea crește după restabilirea încrederii partenerilor externi. Avem exemplul anului 2014 când statul era un puternic jucător în construcții și a făcut investiții în reabilitarea școlilor, grădinițelor, construcția apeductelor și drumurilor locale”, a explicat Ioniță.

La rândul său, Victor Parlicov e de părere că principala problemă în 2017 rămâne furtul miliardului. Guvernarea va întreprinde anumite acțiuni care să dea bine cetățeanului, de aceea este greu de vorbit de reforme. Avem exemplul cu reforma pensiilor, care a stârnit o serie de discuții în societate pe fundalul unei încrederi șubreze față de guvernare. Autoritățile se vor concentra pe lucrurile mici, care arată frumos, dar nu pe reforme de care are nevoie Moldova.

“În 2017 vom avea o majorare a tarifelor la energia electrică și gaze naturale cu circa 10%, ca urmare a includerii în tarif a devierilor financiare. La gazele naturale se adaugă și scumpirea petrolului la bursele internaționale. Singura noutate bună a anului ar fi o înviore economică la nivel mic”, a spus Parlicov.

În opinia expertului, orice acțiune

pe care ar întreprinde-o guvernarea pentru a împinge în sus economia nu va avea efecte. “Mai degrabă, autoritățile încearcă să facă echilibrice să nu deranjeze partenerii de dezvoltare și să furnizeze noutăți pozitive populației, însă riscul anului 2017 este să cadă în dizgrația partenerilor de dezvoltare”.

CREDITELE SE IEFTINESC DE LA O LUNĂ LA ALTĂ, DAR RĂMÂN SCUMPE

Datele băncii centrale arată că împrumuturile se ieftinesc în fiecare lună, cele mai mari căderi însă sunt față de perioada anului precedent. Totuși, creditele rămân scumpe în condițiile în care baza de comparație este mare. În 2015 dobânzile la împrumuturi urcau la peste 20%. Creditele s-au scumpit ca urmare a politicii monetare restrictive aplicată de BNM după devalizarea Băncii de Economii, Unibank și Băncii Sociale.

Astfel, rata medie ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în monedă națională în luna decembrie 2016 a constituit 11.74 la sută, diminuându-se cu 3.84 puncte procentuale față de perioada similară a anului precedent. Comparativ cu luna precedentă, rata medie s-a redus mai puțin cu 0,82 puncte procentuale. Totuși, deși rata medie la împrumuturile în monedă națională a fost de 11,74 la sută, dobânda anuală efectivă urcă până la peste 15 la sută în condițiile în care băncile mai adaugă comisionul de gestiune, de acordare, de analiză a dosarului.

Creditele acordate pe termene de la 2 până la 5 ani au fost cele mai atractive. În luna decembrie 2016, ponderea lor a constituit 40.94% din volumul total al creditelor în monedă națională, care au fost acordate cu o rată medie de 11.28 la sută (în scădere cu 1.09 puncte procentuale față de luna anterioară).

Ponderea majoră a creditelor noi acordate în monedă națională, 61.19 la sută din volumul total al creditelor în monedă națională, le-a revenit creditelor acordate persoanelor juridice cu o rată medie de 11.72 la sută. În același timp, persoanelor fizice le-au fost acordate credite în monedă națională cu o rată medie de 11.78 la sută.

Rata medie ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în valută în perioada de referință a constituit 5.29 la sută, fiind cu 1.63 puncte procentuale inferioară celei din luna decembrie 2015. Comparativ cu luna anterioară, rata medie a scă-

zută cu 0.06 puncte procentuale.

În luna de raportare, creditele noi în valută au fost reprezentate preponderent de creditele acordate persoanelor juridice cu o rată medie de 5.28 la sută, constituind 99.70 la sută din totalul creditelor în valută. Cele mai solicitate credite în valută au fost creditele pe termene de la 1 până la 2 ani (46.26 la sută din totalul creditelor în valută), fiind acordate cu o rată medie a dobânzii de 5.39 la sută.

DOBÂNDA LA DEPOZITE ÎN JUMĂTATE FAȚĂ DE CEA DE LA CREDITE

Dobânzile la depozite se reduc mai repede față de cele la credite ca urmare a inflației mici. Or, deocamdată bancherii așteaptă o mai mare relaxare a politicii monetare și inclusiv a reducerii normelor rezervelor obligatorii, care au rămas neschimbate de doi ani – 35%. Este mai puțin rentabil pentru bănci să plătească bonificații mari pentru depozite în condițiile în care la un plasament de 1000 de lei, 350 de lei banca îi virează BNM-ului.

Economistii susțin că BNM deocamdată nu are intenția de a relaxa politica monetară în condițiile în care inflația e în limita prognozei, iar o eventuală relaxare ar trage în sus inflația. Astfel, depozitele vor continua să fie atrase la dobânzi care nu vor depăși 7 la sută. Rata medie la plasamentele atrase în luna decembrie a fost de 6,79 la sută, micșorându-se cu 7,43 puncte procentuale față de decembrie 2015. Comparativ cu luna noiembrie 2016, rata medie a dobânzii la depozitele atrase la termen în monedă națională, în perioada de raportare, a scăzut cu 0,69 puncte procentuale.

Depunerile pe termen de la 6 până la 12 luni, atrase cu o rată medie a dobânzii de 7.91 la sută, au fost cele mai atractive în luna de referință, constituind 36.25 la sută din totalul depozitelor la termen în monedă națională. Ponderea depozitelor la termen în monedă națională atrase de la persoanele fizice a constituit 75.50 la sută din totalul depozitelor atrase la termen în monedă națională, în descreștere cu 5.31 puncte procentuale față de luna precedentă. Rata medie ponderată a dobânzii aferentă acestora a constituit 7.43 la sută. Rata medie la depozitele atrase de la persoanele juridice a constituit 4.85 la sută, reflectând o creștere cu 0.37 puncte procentuale comparativ cu luna anterioară.

Victor URSU

Guvernul Moldovei a prelungit până la sfârșitul anului 2019 perioada de rambursare a rezervei de stat de păcură obținută anterior de companiile Termoelectrica și CET-Nord

În conformitate cu decizia Cabinetului de miniștri de restructurare a programului de returnare a păcurii, Termoelectrica, în calitate de cessionar al CET-1 și CET-2 din Chișinău, trebuie să returneze Agenției Rezerve Materiale până la sfârșitul anului 2019, mai mult de 4,2 mii tone de păcură, obținute în 2009, pe timp de criză. Astfel, ea trebuie să returneze aproximativ câte 420 tone pe trimestru, începând cu trimestrul III al anului 2017. În același timp, CET-Nord trebuie să returneze în rezerva de stat, aproximativ 570 tone de păcură, începând cu trimestrul IV al anului 2017.

Potrivit Ministerului Economiei, la începutul anului 2009, din cauza situației de criză cu privire la livrările de gaze naturale rusești în Moldova, centralele termice moldovenești au trecut la păcură. Conform unei hotărâri a Guvernului, din rezervele de stat au fost împrumutate volumele necesare de păcură. În același timp, în ultimii ani, Termoelectrica și CET-Nord nu au putut procura volumele necesare de păcură pentru returnarea acestora în rezerva de stat din cauza situației financiare complicate, a nivelului insuficient de achitare a energiei termice de către consumatori, tarifelor mici care nu acoperă costurile reale ale întreprinderilor, precum și a necesității de a achita gazul consumat companiei Moldovagaz. Ei nu au putut procura cantitatea necesară de combustibil din cauza datoriilor mari către Moldovagaz.

Astfel, la 1 noiembrie 2016, Termoelectrica avea datorie la Moldovagaz în valoare de 2 miliarde 563 de milioane de lei, iar datoria CET-Nord – 216 milioane de lei. În același timp, tarifele pentru energia termică generată de CET-Nord nu s-au schimbat din 2011, iar pentru Termoelectrica noile tarife au fost stabilite abia în septembrie 2016.

Întreprinderile menționate urmau să returneze păcura Agenției Rezerve Materiale până la 31 decembrie 2016. În cazul neîndeplinirii obligațiilor, Agenția putea aplica penalizări. În aceste condiții, Ministerul Economiei a propus restructurarea programului de returnare a păcurii până la sfârșitul anului 2019.

Moldova și Ucraina vor intensifica cooperarea în zonele de frontieră în lupta împotriva criminalității economice

În acest scop, Ministerul de Interne al Moldovei și Serviciul Fiscal de Stat din Ucraina vor semna un acord de cooperare între autoritățile teritoriale din zonele de frontieră în lupta împotriva criminalității economice. Guvernul Moldovei a aprobat proiectul documentului și demararea negocierilor cu privire la semnarea acestuia. Acordul va permite Moldovei și Ucrainei să sporească eficacitatea luptei împotriva crimelor economice, să dezvolte, să extindă și să consolideze cooperarea între autoritățile teritoriale în zonele de frontieră, precum și va contribui la prevenirea, detectarea și depistarea infracțiunilor economice.

Proiectul de acord a fost elaborat de către Serviciul Fiscal de Stat al Ucrainei, care a propus semnarea documentului. Acordul va îmbunătăți eficiența schimbului de informații, fapt ce va contribui la prevenirea comiterii unor acte ilegale și combaterea mai eficientă a fenomenului criminalității economice, inclusiv a criminalității transnaționale economice: contrabanda, spălarea banilor din venituri ilicite, contrafacerea mijloacelor de plată etc.

Acordul respectiv prevede schimbul rapid de informații, activități operaționale, crearea unor grupuri de lucru comune pentru a desfășura activități de prevenire și combatere a ilegalităților economice și altor tipuri, sesiuni de lucru comune, schimbul de informații cu privire la pregătirea și comiterea crimelor economice și implicarea persoanelor fizice și juridice, schimbul de materiale analitice și informaționale etc.

InfoMarket

In atenta actionarilor IM „Bălțeanca” SA

La decizia organului executiv al societății IM „Bălțeanca” SA în data de 30.01.2017 a avut loc adunarea extraordinară a actionarilor în m. Balti srt. Pacii, 5. La adunare sau prezentat actionarii si reprezentantii acestora cu numarul total de actiuni ce constituie 88,275%.

ADUNAREA A LUAT CUNOSTINTA SI A APROBAT URMATOARELE:

1. Raportului Organului executiv al societății privind activitatea și situația financiară actuală.
2. Stabilirea bugetului de venituri și cheltuieli a programului de activitate pentru anul 2017, și a bugetului de investiții pentru anul 2017.
3. Acoperirea pierderilor anilor precedenți din rezerve.
4. Inetarea înainte de termen a imputernicirii membrilor Comisiei de cenzori și membrilor Consiliului Societății.
5. Alegerea membrilor Comisiei de cenzori și membrilor Consiliului Societății.

În Consiliul Societății au fost aleși:

Președintele Consiliului – Vesel Liviu

Membrii consiliului: Remarciuc Lilia, Trandafil Marina, Bejan Natalia, Statnic Lilia

În rezerva: Begu Toma Comisia de cenzori: Lisnic Tatiana, Curiceru Ala, Grama Angela

Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piața reglementată sau MTF
(Perioada 23-27 ianuarie 2017)

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
Piața reglementată									
23.01.17 12:40	MD14VISR1001	SA "VIS - A - VIS RETRO"	23,70	33206	786982,20	Oferta publica pe piata secundara	112394	29,54	10,00
23.01.17 12:40	MD14VISR1001	SA "VIS - A - VIS RETRO"	23,70	16854	399439,80	Oferta publica pe piata secundara	112394	15,00	10,00
23.01.17 13:01	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1030,00	145	149350,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,01	200,00
26.01.17 13:01	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1030,00	290	298700,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,03	200,00
26.01.17 13:01	MD14AMBA1008	SA "AMBALAJ BULBOACA"	4,50	8430	37935,00	Vinzare Cumparare	233978	3,60	10,00
27.01.17 13:01	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1030,00	95	97850,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,01	200,00
27.01.17 13:01	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1030,00	573	590190,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,06	200,00
27.01.17 13:01	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1030,00	95	97850,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,01	200,00
27.01.17 13:01	MD14AMBA1008	SA "AMBALAJ BULBOACA"	4,50	2812	12654,00	Vinzare Cumparare	233978	1,20	10,00
27.01.17 13:01	MD14AMBA1008	SA "AMBALAJ BULBOACA"	4,50	500	2250,00	Vinzare Cumparare	233978	0,21	10,00
Total				63000	2473201,00				
Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)									
27.01.17 13:01	MD14SING1004	SA "CONSTRUCTIA-MODERN"	0,20	12655	2531,00	Vinzare Cumparare	1729880	0,73	1,00
Total				12655	2531,00				

Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF
pentru perioada 23.01.2017-27.01.2017

Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	„PROT-CANTEMIR” S.A., CANIA	MD14IRRD1004	10	1	22 092	199932,60	32,72
2	„CONCOM RTCA” S.A., CHIȘINĂU	MD14RTCA1001	10	1	1 046	46306,42	0,65
3	„INTRA GROUP” S.A., CHIȘINĂU	MD14INGR1005	1	1	196 080	200001,60	0,73
4	„ICAM” S.A., CHIȘINĂU	MD14CIMA1009	5	1	9 125	120450,00	0,29
5	„CAFENEA VISTERNICENI” S.A., CHIȘINĂU	MD14VIST1009	20	2	1 000	16500,00	5,55
6	„MONOTIP” S.A., SOROCA	MD14NTIP1002	10	1	5	20,75	0,05
7	„UTLAPCAR” S.A., CHIȘINĂU	MD14UTLA1005	10	1	2 395	29386,65	0,78
Total				8	231743	612598,02	

Tipul tranzacției: Moștenire

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	„PAN-COM” S.A., CHIȘINĂU	MD14PANC1009	10	1	56	560,00	0,04
2	„AUR ALB” S.A., CEADÎR-LUNGA	MD14ALBU1005	4	1	2877	11508,00	0,08
3	„INTRA GROUP” S.A., CHIȘINĂU	MD14INTRA1005	1	1	672	672,00	0,00
4	„GALACT” S.A., CHIȘINĂU	MD14GALC1002	10	2	299	2990,00	5,44
5	„DAAC-OREOL” S.A., GLODENI	MD14OREO1008	2	2	68	136,00	0,16
6	„SUDZUCKER-MOLDOVA” S.A., SOROCA	MD14ROZA1009	10	2	256	2560,00	0,00
Total				9	4228	18426,00	

Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sunt soți, rude sau afini până la gradul II inclusiv

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	„CARIERA COBUȘCA” S.A., SALCEA	MD14COBU1000	15	3	13340	200100,00	9,00
2	„ORIZONTUL” S.A., COSTEȘTI	MD14ONTU1007	1	1	720	720,00	0,13
3	„BUCURIA” S.A., CHIȘINĂU	MD14BUCU1002	10	1	29	290,00	0,00
4	„DAAC HERMES GRUP” S.A., CHIȘINĂU	MD14MARS1000	1	1	1328	2669,28	0,00
Total				6	15417	203779,28	

Tipul tranzacției: Retragera obligatorie în condițiile art.30 din Legea privind piața de capital

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	„PROMTEHGAS” S.A., CHIȘINĂU	MD14ROMT1003	1	6	150	6580,50	0,01
2	„ZORILE” S.A., CHIȘINĂU	MD14ZORI1001	18	1400	50756	2013998,08	0,66
Total				1406	50906	2020578,58	

Poziții deschise pe piața reglementată și MTF la data de 1.02.2017

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
Piața reglementată				
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1600,00	284,00
MD14AING100	C.A. "ALLIANCE INSURANCE GROUP" S.A	0,00	4,95	232485,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1075,00	140,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1064,02	36605,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1054,71	389760,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	27,00	1030,00	0,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	102,00	1797,00
MD14VCTB100	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	51,00	4070,00
MD14VCTB100	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	53,00	25840,00
Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)				
MD14VING100	SA "CEPROSERVING"	0,00	176,91	347637,00
MD14MELU100	COMPANIA "M-MANAGEMENT PLUS" S.A	0,00	250,00	40,00
MD14NEL1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,00	375,00

BC "Moldova-Agroindbank" SA

ÎN TEMEIUL:

- hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 157 din 23.12.2015 și nr. 43 din 02.03.2016;
- art. 156 alin. (3) Legii instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21.07.1995;
- hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 15/2 din 07 aprilie 2016 „Cu privire la etapele, termenele, modul și procedurile de anulare a acțiunilor și emiterea de noi acțiuni ale B.C. "Moldova Agroindbank" S.A. " cu modificările operate prin hotărârea nr. 63/18 din 16.12.2016 „Cu privire la modificarea și completarea Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 15/2 din 07.04.2016”, în special în ceea ce ține de termenul de vânzare a acțiunilor noi emise de către emitent, acesta fiind stabilit de 9 luni din momentul expunerii la vânzare a acțiunilor noi emise;
- hotărârii Comitetului de Conducere al băncii nr. 41 din 26.01.2017:

BC "Moldova – Agroindbank" S.A. anunță despre expunerea în continuare la vânzare, prin intermediul pieței reglementate a Burselor de Valori a Moldovei:

1. A pachetului unic de 36.605 (trezeci și șase mii șase sute cinci) acțiuni ordinare nominative nou emise de clasa I, la prețul inițial de 1064,02 lei per acțiune, începând cu 01 februarie 2017 și până la 26 iunie 2017.
  2. A pachetului unic de 389.760 (trei sute optzeci și nouă mii șapte sute șazeci) acțiuni ordinare nominative nou emise de clasa I, la prețul inițial de 1054,71 lei per acțiune, începând cu 01 februarie 2017 și până la 26 iunie 2017.
- În conformitate cu prevederile p. 15 din Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21.07.1995 și prevederile p. 5.2. din hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 15/2 din 07 aprilie 2016 cu privire la etapele, termenele, modul și procedurile de anulare a acțiunilor și emiterea de noi acțiuni ale BC "Moldova – Agroindbank" S.A., **acțiunile nou emise pot fi procurate doar de persoanele care au obținut permisiunea prealabilă scrisă a Băncii Naționale a Moldovei.**

“SERVISTRANSEXPRES” S.A.

Avizul privind hotărârile aprobate de adunarea generală anuală a acționarilor din 15/01/2017:

- S-a aprobat Darea de seamă privind activitatea societății în anii 2015, 2016.
- S-a aprobat raportul cenzorului pentru anii 2015, 2016.
- S-a acceptat informația din bilanțurile contabile pentru anii 2015, 2016.
- S-a confirmat reluarea activității "SERVISTRANSEXPRES" S.A.
- S-a aprobat statutul în redacție nouă împreună cu genurile de activitate rectificate.
- S-a acceptat cererea d-lui Palamarciuc Andrei de demisie din funcția de director.
- În funcție de director pe 3 ani a fost ales Ștefanco Ion prin cumul cu stabilirea salariului lunar.
- Au fost aprobate direcții prioritare de activitate a societății pe anul 2017.
- Normative de repartizare a profitului net aprobate pe anul 2017:100% – acoperirea pierderilor anilor precedenți.
- Comisia de cenzori pe termen de 3 ani a fost aleasă dein membri: Patrașcu V., Scorțenco D., Tocan R.
- S-a hotărât din 01.03.2017 a anula/lichida ștampila actuală a societății și a fabrica ștampila nouă a societății.
- A recunoaște datoria societății față de acționarul "REZOLITTEH" S.R.L. în valoare de 68661,31 lei, care la cererea acționarului, poate fi utilizată ca aport pentru majorarea capitalului social prin emisia suplimentară de acțiuni.
- Convocarea adunării acționarilor din 15.01.2017 a fost recunoscută întemeiată.
- S-a hotărât a compensa cheltuielile acționarului "REZOLITTEH" SRL pentru convocarea adunării din 15.01.2017.
- Directorul nou Ștefanco Ion a fost împuternicit să reprezinte societatea în relații cu Camera Înregistrării de Stat, FISC și alte organizații pe chestiunile conform competenței lor.

Pentru participare la adunare s-a înregistrat 1 persoană – reprezentatul acționarului "REZOLITTEH" SRL proprietar al 3010259 acțiuni cu drept de vot (96,865% din numărul lor total de 3107672). Restricții privind utilizarea dreptului de vot nu sunt depistate.

Î.M. „Farmaco” S.A.

Dezvăluirea informației privind hotărârea Adunării generale extraordinare a acționarilor

La data de 13 ianuarie 2017 a avut loc Adunarea generală extraordinară a acționarilor Î.M. "Farmaco" S.A. cu prezența acționarilor. Locul desfășurării: mun. Chișinău, str. Vadul lui Vodă 2. La Adunarea generală au participat 8 acționari ce dețin 615 831 acțiuni, ceea ce constituie 94,986% din numărul total de acțiuni cu drept de vot.

LA ADUNAREA GENERALĂ AU FOST EXAMINATE ȘI APROBATE URMĂTOARELE ÎNTREBĂRI:

1. Încheierea contractului privind primirea de către ÎM „Farmaco” SA a creditului bancar de la „FinComBank” S.A. (pentru: 615 831 voturi, împotrivă: 0 voturi)
2. Transmiterea în gaj/ipotecă Băncii a bunurilor imobile, proprietatea ÎM „Farmaco” SA, întru garantarea rambursării creditului, achitării dobânzii și altor plăți aferente. (pentru: 615 831 voturi, împotrivă: 0 voturi).
3. Împuternicirea administratorului ÎM „Farmaco” SA și Contabilului-șef adjunct cu dreptul de a semna contractul de credit, contractul (acordul adițional) de gaj/ipotecă și orice alte documente legate de valorificarea creditului. (pentru: 615 831 voturi, împotrivă: 0 voturi)
4. Autentificarea Procesului-verbal al Adunării generale extraordinare a acționarilor ÎM „Farmaco” SA de către Comisia de cenzori în exercițiu. (pentru: 615 831 voturi, împotrivă: 0 voturi)

"Banca de Finanțe și Comerț" S.A.

FIN 1 – BILANȚUL	Anul precedent celui gestionar (31.12.2015) *	Trimestrul IV gestionar (31.12.2016)
1.1. Active		
Numerar și echivalente de numerar	756 276 527	880 605 537
Numerar	184 916 526	230 380 605
Depozite la vedere și echivalente de numerar	571 360 001	650 224 932
Active financiare deținute pentru tranzacționare	0	0
Instrumente derivate deținute pentru tranzacționare	0	0
Instrumente de capitaluri proprii	0	0
Instrumente de datorii	0	0
Credite și avansuri	0	0
Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	0	0
Instrumente de capitaluri proprii	0	0
Instrumente de datorii	0	0
Credite și avansuri	0	0
Active financiare disponibile pentru vânzare	7 144 045	7 144 045
Instrumente de capitaluri proprii	7 144 045	7 144 045
Instrumente de datorii	0	0
Credite și avansuri	0	0
Împrumuturi și creanțe	1 095 891 391	1 218 450 217
Instrumente de datorii	0	0
Rezerva minimă obligatorie aferentă mijloacelor atrase în monedă liber convertibilă	88 167 906	96 465 179
Credite și avansuri	1 007 723 485	1 121 985 038
Investiții păstrate până la scadență	261 470 020	298 210 905
Instrumente de datorii	261 470 020	298 210 905
Credite și avansuri	0	0
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	0	0
Acoperirea valorii juste	0	0
Acoperirea fluxurilor de trezorerie	0	0
Acoperirea investiției nete printr-o operațiune din străinătate	0	0
Acoperirea valorii juste a unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii	0	0
Acoperirea fluxurilor de trezorerie aferente unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii	0	0
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite în cadrul unei operațiuni de acoperire a valorii juste a unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii	0	0
Imobilizări corporale	130 290 076	156 695 826
Mijloace fixe	130 290 076	156 695 826
Investiții imobiliare	0	0
Imobilizări necorporale	22 867 494	22 792 190
Fond comercial	0	0
Alte imobilizări necorporale	22 867 494	22 792 190
Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație	0	0
Creanțe privind impozitele	3 266 233	2 754 555
Creanțe privind impozitul curent	3 266 233	2 754 555
Creanțe privind impozitul amânat	0	0
Active ce țin de contractele de asigurare și reasigurare	0	0
Alte active	25 204 113	33 028 274
Active imobilizate și grupuri destinate cedării, clasificate drept deținute pentru vânzare	61 425 304	44 966 163
Active imobilizate luate în posesie și deținute pentru vânzare	43 676 795	29 418 543
Alte active imobilizate și grupuri destinate cedării, clasificate drept deținute pentru vânzare	17 748 509	15 547 619
TOTAL ACTIVE	2 363 835 204	2 664 647 711
1.2. Datorii		
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	0	0
Instrumente derivate deținute pentru tranzacționare	0	0
Poziții scurte	0	0
Depozite	0	0
Datorii constituite prin titluri	0	0
Alte datorii financiare	0	0
Datorii financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	0	0
Depozite	0	0
Datorii constituite prin titluri	0	0
Alte datorii financiare	0	0
Datorii financiare evaluate la cost amortizat	1 928 465 674	2 216 762 280
Depozite	1 667 016 228	1 980 187 130
Datorii constituite prin titluri	0	0
Alte datorii financiare	261 449 446	236 575 150
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	0	0
Acoperirea valorii juste	0	0
Acoperirea fluxurilor de trezorerie	0	0
Operațiuni de acoperire a unei investiții nete într-o operațiune din străinătate	0	0
Acoperirea valorii juste a unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii	0	0
Acoperirea fluxurilor de trezorerie aferente unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii	0	0
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite în cadrul unei operațiuni de acoperire a valorii juste a unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii	0	0
Provizioane	6 687 438	7 698 299
Provizioane pentru beneficiile angajaților	5 813 349	6 752 804
Restructurare	0	0
Cauze legale în curs de soluționare și litigii privind impozitele	0	0
Angajamente de creditare și garanții	0	0
Alte provizioane	874 089	945 495

Datorii privind impozitele	5 285 770	5 160 203
Datorii privind impozitul curent	3 565 369	1 813 272
Datorii privind impozitul amânat	1 720 401	3 346 930
Angajamente în cadrul contractelor de asigurare și de reasigurare	0	0
Alte datorii	8 177 121	13 736 784
Capital social rambursabil la cerere	0	0
Angajamentele incluse în grupuri de cedare, clasificate drept deținute pentru vânzare	0	0
TOTAL DATORII	1 948 616 003	2 243 357 565
1.3. Capitaluri proprii		
Capital social	131 544 200	131 544 200
– Capital vărsat	131 544 200	131 544 200
– Capital subscris nevărsat	0	0
Prime de capital	53 749 698	18 334 638
Alte capitaluri proprii	0	0
– Componenta de capitaluri proprii a instrumentelor financiare compuse	0	0
– Alte instrumente de capitaluri proprii	0	0
Rezerve din reevaluare și alte diferențe de evaluare aferente:	21 903 661	21 903 661
-Imobilizărilor corporale	21 903 661	21 903 661
-Imobilizărilor necorporale	0	0
-Operațiunilor de acoperire a investițiilor nete în operațiunile străine [porțiunea efectivă]	0	0
-Conversiei valutare	0	0
-Acoperirii fluxurilor de trezorerie [partea eficientă]	0	0
-Activelor financiare disponibile pentru vânzare	0	0
Activelor imobilizate și grupurilor destinate cedării, clasificate drept deținute pentru vânzare	0	0
Părții altor venituri și cheltuieli recunoscute aferente investițiilor în entități, contabilizate prin metoda capitalului	0	0
Altorelemente	0	0
Rezerve	218 465 041	274 532 948
Rezervele (pierderile acumulate) aferente investițiilor în entități, contabilizate prin metoda punerii în echivalență	0	0
Alte rezerve	218 465 041	274 532 948
(-) Acțiuni proprii	10 443 400	25 025 300
Pierdere, profitul ce se atribuie acționarilor băncii	0	0
(-) Dividende interimare	0	0
Interese minoritare [Interese care nu presupun control]	0	0
Rezerve din reevaluare și alte diferențe de evaluare	0	0
Altele	0	0
TOTAL CAPITAL	415 219 200	421 290 147
TOTAL CAPITAL ȘI DATORII	2 363 835 204	2 664 647 711

FIN 2. CONTUL DE PROFIT SAU PIERDERE CONSOLIDAT	Anul precedent celui gestionar (31.12.2015)*	Trimestrul IV gestionar (31.12.2016)
Venituri din dobânzi	182 279 490	230 030 805
Active financiare pentru tranzacționare (dacă se contabilizează separat)	0	0
Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere (dacă se contabilizează separat)	0	0
Active financiare disponibile pentru vânzare	0	137 669
Împrumuturi și creanțe	155 722 548	170 356 429
Investiții păstrate până la scadență	26 476 704	59 476 183
Instrumente derivate – Contabilitatea de acoperire, riscul de rată a dobânzii	0	0
Alte active	80 239	60 524
(-) Cheltuieli cu dobânzile	87 286 739	124 465 351
(-) Obligațiuni financiare pentru tranzacționare (dacă se contabilizează separat)	0	0
(-) Obligațiuni financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere (dacă se contabilizează separat)	0	0
(-) Datorii financiare evaluate la cost amortizat	87 286 739	124 465 351
(-) Instrumente derivate – Contabilitatea de acoperire, riscul de rată a dobânzii	0	0
(-) Alte datorii	0	0
(-) Cheltuieli cu capitalul social rambursabil la cerere	0	0
Venituri din dividende	0	30 441
Venituri din active financiare pentru tranzacționare (dacă se contabilizează separat)	0	0
Venituri din active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere (dacă se contabilizează separat)	0	0
Venituri din active financiare disponibile pentru vânzare	0	30 441
Venituri din taxe și comisioane	49 572 005	67 107 946
(-) Cheltuieli cu taxe și comisioane	13 431 949	21 670 972
Câștiguri (pierderi) realizate aferente activelor și datoriilor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere – net	3 221 168	-2 137 292
Active financiare disponibile pentru vânzare	0	0
Împrumuturi și creanțe	3 221 168	-2 137 292
Investiții păstrate până la scadență	0	0
Datorii financiare evaluate la cost amortizat	0	0
Altele	0	0
Câștiguri sau pierderi privind activele și datoriile financiare deținute pentru tranzacționare – net	0	0
Câștiguri sau pierderi privind activele și datoriile financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere – net	0	1 056
Câștiguri sau pierderi din contabilitatea de acoperire – net	0	0
Diferențe de curs de schimb [câștig (pierdere)] – net	50 956 494	51 399 088
Câștiguri (pierderi) din de-recunoașterea activelor, altele decât cele deținute pentru vânzare – net	184 352	1 072 922
Venituri din contracte de asigurare și reasigurare – net	0	0
Alte venituri/cheltuieli din contracte de asigurare și reasigurare – net	0	0
Alte venituri operaționale	5 259 829	3 763 076
(-) Alte cheltuieli operaționale	12 098 113	15 198 687
(-) Cheltuieli administrative	91 334 619	103 546 554

(-) Cheltuieli privind remunerarea muncii	42 363 583	50 198 126
(-) Prime	6 365 964	3 932 264
(-) Defalcări privind fondul de pensii, asigurarea socială și alte plăți	15 626 613	16 274 201
(-) Cheltuieli generale și administrative	26 978 458	33 141 962
(-) Amortizarea	9 381 175	11 169 930
(-) Mijloace fixe	5 242 806	6 872 899
(-) Investiții imobiliare	87 694	0
(-) Alte imobilizări necorporale	4 050 675	4 297 031
(-) Provizioane reluări de provizioane	11 439 860	11 425 344
(-) Deprecierea activelor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	9 801 731	4 563 157
(-) Active financiare evaluate la cost [instrumente de capitaluri proprii necotate și instrumente derivate legate de acestea]	0	0
(-) Active financiare disponibile pentru vânzare	9 117	0
(-) Împrumuturi și creanțe	9 792 613	4 563 157
(-) Investiții păstrate până la scadență	0	0
(-) Deprecierea activelor nefinanciare	5 567	90 552
(-) Mijloace Fixe	0	0
(-) Investiții imobiliare	0	0
(-) Fond comercial	0	0
(-) Alte imobilizări necorporale	5 567	-35 326
(-) Investiții în companii asociate prin metoda punerii în echivalență	0	0
(-) Altele	0	125 878
Fond comercial negativ recunoscut imediat în profit sau pierdere	0	0
Cota parte a profitului din întreprinderile asociate	0	0
Profitul sau (-) pierderea din active imobilizate și grupuri destinate cedării, clasificate drept deținute pentru vânzare, care nu pot fi considerate activități întrerupte	0	0
Total profit sau (-) pierdere din operațiuni continue înainte de impozitare	56 693 586	59 137 493
Cheltuieli sau venituri cu impozitul aferent profitului sau pierderii din operațiuni continue	-2 018 903	3 060 743
Total profit sau (-) pierdere din operațiuni continue după impozitare	58 712 489	56 076 750
Profit sau pierdere din activități întrerupte după impozitare	0	0
Total profit sau (-) pierdere aferent/exercițiului	58 712 489	56 076 750
Atribuit interesului care nu controlează	0	0
Atribuit acționarilor băncii	0	0

**Informația privind activitatea economico-financiară
"Banca de Finanțe și Comerț" S.A. la situația din 31 decembrie 2016**

Denumirea indicatorilor	Unitatea de măsură	Normativ	De facto		
			Luna gestionară** (31.12.16)	Luna precedentă celei gestionare (30.11.16)	Anul precedent celui gestionar (31.12.15) *
CAPITAL					
Capitalul social	mil. lei	≥ 100	131,54	131,54	131,54
Capitalul de gradul I	mil. lei	≥ 200	321,70	315,78	308,03
Capitalul normativ total (CNT)	mil. lei		321,70	315,78	308,03
Active ponderate la risc	mil. lei		1 183,50	1 235,27	1 107,33
Suficiența capitalului ponderat la risc (≥ 16%)	%	≥ 16%	27,18	25,56	27,82
Capital de gradul I / Active ponderate la risc	%		27,18	25,56	27,82
Capitalul normativ total / Total active	%		12,07	11,87	13,03
Mărima calculată dar nerezerată a reducerilor pentru pierderi la active și angajamente condiționale	mil. lei		54,90	59,33	57,13
Nivelul de afectare a capitalului	%		-4,95	-0,99	-3,93
Total datorii / Total capital			5,32	5,35	4,70
Cota investițiilor străine în capitalul social al băncilor	%		13,03	13,03	20,72
ACTIVE					
Mijloace bănești datorate de bănci, cu excepția Băncii Naționale a Moldovei (suma de bază)	mil. lei		190,54	202,62	283,56
Mijloace bănești datorate de băncile străine (suma de bază)	mil. lei		188,05	200,16	281,16
Mijloace bănești datorate de bănci, cu excepția Băncii Naționale a Moldovei (suma de bază) / CNT			0,59	0,64	0,92
Mijloace bănești datorate de băncile străine (suma de bază) / CNT			0,58	0,63	0,91
Soldul datoriei la credite (suma de bază)	mil. lei		1 095,76	1 086,74	1 019,58
Soldul datoriei la credite neperformante (suma de bază)	mil. lei		44,09	44,15	36,32
Soldul datoriei la credite neperformante (suma de bază) / CNT	%		13,71	13,98	11,79
Soldul datoriei la credite neperformante nete (suma de bază) / CNT	%		4,65	4,65	2,43
Soldul datoriei la credite neperformante (suma de bază) / Soldul datoriei la credite (suma de bază)	%		4,02	4,06	3,56
Soldul activelor neperformante nete / CNT	%		13,58	11,89	12,12
Suma reducerilor calculate pentru pierderi la active și angajamente condiționale	mil. lei		103,56	108,16	108,22
Suma reducerilor pentru pierderi din deprecieri formate la active și angajamente condiționale conform SIRF	mil. lei		48,67	48,82	51,09
Suma reducerilor calculate pentru soldul datoriei la credite (suma de bază) / Soldul datoriei la credite (suma de bază)	%		4,78	4,86	4,94
Total credite expirate	mil. lei		31,80	28,82	36,19
Valoarea medie lunară a activelor generatoare de dobândă / Valoarea medie lunară a activelor	%		76,09	76,09	76,27
Soldul datoriei la credite în valută străină (suma de bază) / Soldul datoriei la credite (suma de bază)	%		26,52	26,58	23,92
Total active / Total capital			6,32	6,35	5,69
Suma expunerilor "mari" / Capitalul normativ total		≤ 5	0,33	0,23	0,37
Suma primelor zece datorii nete la credite minus reducerile / Soldul datoriei la credite net (suma de bază)	%	≤ 30	23,15	22,95	24,54

Expunerea neta maxima asumata față de o persoana sau un grup de persoane actionind concertat / CNT	%	≤ 15	11,51	11,90	13,77
Expunerea totala maxima a bancii fata de o persoana afiliata si/sau un grup de persoane actionind concertat cu persoana afiliata bancii / CNT	%	≤ 10	1,99	2,06	3,49
Total expuneri față de persoanele afiliate / Capitalul de gradul I	%	≤ 20	3,88	4,33	9,67
Soldul datoriei la credite (suma de bază) / Soldul depozitelor (suma de bază)			0,55	0,55	0,61
Soldul creditelor acordate nerezidenților/ Total credite	%		0,92	0,95	0,83
Total credite acordate IMM-urilor	mil. lei		573,60	572,67	522,92
Total credite neperformante acordate IMM-urilor / Total credite acordate IMM-urilor	%		6,17	6,07	5,70
Soldul datoriei la credite, suma de bază pe tipuri de debitori:					
Persoane juridice rezidente, inclusiv persoane fizice care practică activitate de întreprinzător sau alt tip de activitate	mil lei		889,52	890,40	853,43
Persoane juridice nerezidente, inclusiv persoane fizice care practică activitate de întreprinzător sau alt tip de activitate	mil lei		10,13	10,28	8,51
Persoane fizice rezidente	mil lei		196,11	186,06	157,64
Persoane fizice nerezidente	mil lei		0,00	0,00	0,00
Soldul datoriei la credite, suma de bază pe tipuri de monede:					
acordate în MDL	mil lei		805,15	797,93	775,73
acordate în USD (echivalentul în lei)	mil lei		124,24	122,28	101,51
acordate în EUR (echivalentul în lei)	mil lei		166,38	166,53	142,34
acordate în alte valute străine (echivalentul în lei)	mil lei		0,00	0,00	0,00
Imobilizări corporale / CNT	%	≤ 50	46,20	46,93	42,38
Imobilizări corporale și cote de participare / CNT (≤ 100)	%	≤ 100	48,46	49,23	44,75
VENITURI ȘI PROFITABILITATE					
Rentabilitatea activelor (ROA)	%		2,12	2,22	2,64
Rentabilitatea capitalului (ROE)	%		13,59	14,23	15,05
Venit net aferent dobânzilor / Total venit	%		29,87	30,02	32,37
Cheltuieli neaferente dobânzilor / Total venit	%		48,91	47,49	50,25
Venit din dobânzi anualizat / Valoarea medie lunară a activelor generatoare de dobândă	%		11,78	11,97	10,99
Marja netă a dobânzii (MJDnet)	%		5,41	5,45	5,73
Indicele eficienței (Ief)	%		132,44	135,00	139,81
LICHIDITATE					
Principiul I – Lichiditatea pe termen lung		≤ 1	0,64	0,65	0,73
Principiul II – Lichiditatea curentă	%	≥ 20%	48,32	48,62	47,85
Principiul III – Lichiditatea pe benzi de scadență					
- pina la o luna inclusiv		>1	2,74	2,85	-
- intre o luna si 3 luni inclusiv		>1	24,70	39,35	-
- intre 3 si 6 luni inclusiv		>1	4,65	3,41	-
- intre 6 si 12 luni inclusiv		>1	4,35	3,95	-
- peste 12 luni		>1	3,46	3,59	-
Soldul activelor lichide / Soldul depozitelor persoanelor fizice (suma de bază)	%		96,48	97,35	95,64
Soldul depozitelor persoanelor fizice (suma de bază) / Soldul depozitelor (suma de bază)	%		67,51	67,09	71,10
Soldul depozitelor persoanelor juridice, cu excepția băncilor (suma de bază) / Soldul depozitelor (suma de bază)	%		32,48	32,90	28,89
Soldul depozitelor în valută străină (suma de bază) / Soldul depozitelor (suma de bază)	%		39,60	40,46	44,60
Mijloace bănești datorate băncilor, cu excepția celor de la Banca Națională a Moldovei (suma de bază)	mil. lei		0,20	0,19	0,16
Mijloace bănești datorate băncilor străine (suma de bază)	mil. lei		0,20	0,19	0,16
Mijloace bănești datorate băncilor, cu excepția celor de la Banca Națională a Moldovei (suma de bază) / CNT			0,00	0,00	0,00
Mijloace bănești datorate băncilor străine (suma de bază) / CNT			0,00	0,00	0,00
SENSIBILITATE LA RISCUL PIEȚEI					
Ponderea activelor bilanțiere în valută străină și activelor atașate la cursul valutar în totalul activelor	%		29,81	30,49	32,52
Ponderea obligațiunilor bilanțiere în valută străină și obligațiunilor atașate la cursul valutar în totalul activelor	%		29,90	30,62	32,80
Total active bilanțiere în valută străină / Total active	%		27,41	27,94	30,69
Total obligațiuni bilanțiere în valută străină / Total obligațiuni	%		35,51	36,35	39,79
DATE GENERALE					
Numărul total de angajați ai băncii	nr.		621	613	575
Subdiviziuni ale băncii:	nr.		99	95	83
- filiale	nr.		17	17	17
- reprezentanțe	nr.		0	0	0
- agenții	nr.		82	78	66
- puncte de schimb valutar	nr.		0	0	0

* ajustat conform audit extern

** situațiile financiare neconfirmate de audit extern

Nota: Informația este dezvoltată, conform cerințelor expuse în Regulamentul cu privire la dezvoltarea de către băncile din R. Moldova a informației aferente activităților lor.

**Președintele Băncii
Contabil-șef**

**Hvorostovschi V.
Socolov S.**

BC „Moldova-Agroindbank” SA

anunță licitația privind achiziția serviciilor de planificare, amplasare și evaluare a publicității băncii la televiziune și radio

Data limită de depunere a ofertei este 10 februarie 2017, inclusiv, orele 17:00.

Pentru informații suplimentare referitor la achiziția sus-menționată, participanții potențiali urmează să contacteze organizatorul concursului la telefonul 022 444 078, sau să acceseze pagina web a băncii www.maib.md, categoria „Achiziții”.

Adresa organizatorului: mun. Chișinău, str. Miron Costin, nr. 9, bir. 506.

**În atenția acționarilor
“Cristina-30” S.A.**

Conform hotărârii Consiliului din 24.01.2017 se anunță despre convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor “Cristina-30” S.A. cu prezența acționarilor, care va avea loc la data 17.02.2017 ora 11-00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Zelinski 7, bir. 511. Înregistrarea participanților la adunare va avea loc de la ora 10-30 până la ora 10-50.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII:

1. Cu privire la dizolvarea Societății și pornirea procedurii de lichidare.
2. Cu privire la încetarea anticipată a împuternicirilor organelor de conducere.
3. Cu privire la aprobarea lichidatorului Societății.

INFORMAȚIE SUPLIMENTARĂ:

– Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală va fi întocmită conform situației din 25.01.2017.

– Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi începând cu 07.02.2017, în zilele lucrătoare între orele 10:00 – 12:00, pe adresa: mun. Chișinău, str. Zelinski, 7 bir. 502.

– Acționarii trebuie să aibă cu sine documentul de identitate.

Reprezentantul plenipotențiar al acționarului trebuie să prezinte documentele corespunzătoare care atestă împuternicirile sale pentru participare la Adunarea generală și luarea deciziilor pe toate problemele din Ordinea de zi a adunării.

Consiliul Societății

**Stimate acționar
al “ZIDCALTEN” S.A.!**

Organul executiv al Societății, în temeiul hotărârii Consiliului Societății din 21.01.2017, anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, cu prezența acționarilor, care se va desfășura la data de 24.02.2017 pe adresa: or. Hîncești, str. Industrială, 7.

ORDINEA DE ZI:

1. Privind majorarea Capitalului social al Societății prin plasarea acțiunilor emisiunii suplimentare.
2. Aprobarea etapelor emisiunii suplimentare de acțiuni și de subscriere a acestora, inclusiv numirea persoanelor responsabile de executarea conformă a acestora.
3. Privind înstrăinarea acțiunilor de tezaur ale Societății.
4. Privind autentificarea procesului verbal al adunării generale a acționarilor.

Înregistrarea acționarilor: de la 9-30 până la 10-55. Începutul adunării: 11-00.

Lista acționarilor, cu dreptul de a participa la adunarea generală este întocmită la data de 27.01.2017.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi a adunării generale începând cu data de 14.02.2017 pe adresa: or. Hîncești, str. Industrială, 7, în zilele de lucru de la 09-00 până la 17-00.

Acționarii vor avea asupra lor pașaportul/buletinul de identitate și/sau extrasul din registru, iar în cazul transmiterii dreptului de vot – procură autentificată în modul stabilit.

Organul executiv al Societății

Restaurantul “VIS-A-VIS-RETRO” S.A.

AVIZ PRIVIND REZULTATELE OFERTEI DE PRELUARE A ACȚIUNILOR EMISE DE RESTAURANTUL “VIS-A-VIS-RETRO” S.A.

Data notificării 27.01.2017

Tipul ofertei de preluare: benevolă

Perioada de derulare a ofertei de preluare

16 (șaisprezece) zile calendaristice, cuprinse între 04.01.2017 și 19.01.2017.

Numărul și data hotărârii CNPF privind aprobarea prospectului ofertei de preluare Nr 63/10 din 16.12.2016

Datele de identificare a Ofertantului (și persoanelor cu care acționează în mod concertat) Ofertant

ÎCS “NORD-ACTIV” S.R.L., cu sediul în MD-2068 str. Miron Costin, 16 mun. Chișinău, Republica Moldova.

Datele de contact ale Ofertantului sunt: telefon: (022)52 80 86

Ofertantul nu are cunoștință de existența persoanelor care să acționeze în mod concertat cu Ofertantul sau Emitentul în ceea ce privește Oferta. Ț ÎM „Italgelato” SRL nr. de înregistrare de stat/cod fiscal 1003600040251, adresa juridică mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 69;

Datele de identificare a Emitentului

Societatea pe acțiuni Restaurantul “VIS-A-VIS-RETRO”, cu sediul: MD-2068, bd. Moscova 1/2, mun. Chișinău, Republica Moldova, nr. IDNO/cod fiscal 1002600010103 din 26.05.1994.

Numărul și procentul de valori mobiliare deținute anterior de ofertant și de către persoanele cu care acționează în mod concertat

Ofertantul deține 52 684 acțiuni, 46,87 la sută.

Ofertantul nu are cunoștință de existența persoanelor care să acționeze în mod concertat cu Ofertantul sau Emitentul în ceea ce privește Oferta.

Datele de identificare a Intermediarului Ofertei

CB “PROAJIOC” S.A., IDNO: 1002600048696, sediul în: MD-2062, bd. Dacia, 53/4, of. 5, mun. Chișinău, Republica Moldova.

Locul de derulare a ofertei de preluare (piața reglementată)

Oferta a fost desfășurată la data de 23.01.2017 cu folosirea exclusivă a sistemului pieței reglementate administrat de către Bura de Valori a Moldovei S.A.

Numărul de valori mobiliare care au făcut obiectul ofertei și procentul reprezentat de acestea

59 710 acțiuni, reprezentând 53,13 la sută din capitalul social al emitentului

Prețul valorilor mobiliare în cadrul ofertei: 23,70 lei per acțiune.

Numărul și procentul valorilor mobiliare propuse spre vânzare și efectiv achiziționate

Propuse spre vânzare: 50 060 acțiuni, reprezentând 44,54 la sută din capitalul social al emitentului

Achiziționate efectiv: 50 060 acțiuni, reprezentând 44,54 la sută din capitalul social al emitentului

Suma totală plătită pentru valorile mobiliare achiziționate: 1 186 422,00 lei

Deținerea de valori mobiliare ale Ofertantului (și de către persoanele cu care acționează în mod concertat) după derularea ofertei de preluare

Ofertantul deține 102 744 acțiuni, 91,41 la sută

Ofertantul nu are cunoștință de existența persoanelor care să acționeze în mod concertat cu Ofertantul sau Emitentul în ceea ce privește Oferta.

Derularea procedurii de achiziționare obligatorie în condițiile art. 31 alin. 3) Legea 171)

Ofertantul declară:

1. Alți deținători de valori mobiliare de aceeași clasă sînt în drept să adreseze ofertantului cerere de achiziționare obligatorie în termen de cel mult 3 luni de la expirarea duratei ofertei de preluare efectuate de Ofertant. La expirarea termenului de 3 luni, deținătorii de valori mobiliare pierd dreptul de a cere achiziționarea obligatorie pînă la derularea unei noi oferte de preluare de către ofertant sau după desfășurarea adunării generale anuale a acționarilor.
2. Perioada de înaintare a cererilor: 20.01.2017 – 03.02.2017
3. Prețul de achiziționare obligatorie: 23,70 lei, per acțiune
4. Locul de recepționare a cererilor: la sediul Emitentului respectiv la adresa MD-2068, bd. Moscova 1/2, mun. Chișinău, Republica Moldova, număr de telefon (022) 52 81 33 în zilele de lucru între orele 10.00 – 16.00.
5. Modul și termenul de plată: Ofertantul efectuează plățile pentru achiziționarea valorilor mobiliare în termen de cel mult 2 săptămîni de la data depunerii de către deținătorul de valori mobiliare a cererii de achiziționare obligatorie.

Ofertant: ÎCS “NORD-ACTIV” S.R.L.

“DAAC Hermes” S.A.

Hotărîrile adunării generale extraordinare a acționarilor din 20.01.2017, ținută cu prezența acționarilor pe adresa: str. Calea Leșilor, 10, mun. Chișinău, cvorum 73,99%

PRIN VOTUL MAJORITAR AL ACȚIONARILOR, ADUNAREA GENERALĂ:

1. A aprobat alegerea Consiliului Societății pe termen de patru ani.
2. A aprobat acordarea fidejusiunii Societății în scopul asigurării executării cuvenite ale obligațiilor “Capital Leasing” SRL față de instituțiile bancare.
3. A aprobat împuternicirea Prim-vicepreședintelui societății cu dreptul de a semna contractele de fidejusiune și alte documente aferente.
4. A aprobat autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului adunării pe procesul verbal al adunării de către membrii Comisiei de cenzori a Societății.

Prin vot cumulativ în componența Consiliului Societății au fost aleși: Chirtoca Valentina, Șcerbinschi Igor, Novicov Vladimir, Gonciar Mariana, Hinculov Vladimir.

Casa de Comerț „GEMENI” SA

anunță că în conformitate cu Hotărârea Consiliului Societății al Casei de Comerț „GEMENI” SA din 24.01.2017, **Societatea va plăti dividendele intermediare** începând cu data de 07.02.2017. Dividendele vor fi plătite pentru perioada 01.10.2016-31.12.2016.

Pentru informații suplimentare ne contactați la adresa: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 136, et. 5, of. 5.

**Relații la telefon: 022/ 22-70-13.
Organul executiv**

S.A. „Tutun-CTC”

Comunicat informativ privind desfășurarea Adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. “TUTUN-CTC”
S.A. „Tutun-CTC” informează că la data de 24.01.2017, ora 10.00 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor S.A. „Tutun-CTC”.

ADUNAREA GENERALĂ A APROBAT:

1. Confirmarea societății pentru auditarea situației financiare a S.A. “Tutun-CTC” pentru anul 2016 și cuantumul retribuției serviciilor;
2. Modificarea Statutului S.A. “Tutun-CTC”;
3. Alegerea membrilor Consiliului societății, rezervei Consiliului și cuantumul retribuției muncii lor.

**Restaurantul
“Vis-à-Vis Retro” SA**

Comunicat informativ privind tranzacțiile cu acțiunile Societății

I. Informația privind emitentul de valori mobiliare:

1. Denumirea emitentului de valori mobiliare: Restaurantul “Vis-à-Vis Retro” SA
2. Emitentul de valori mobiliare reprezintă: un emitent, ale cărui valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată.
3. IDNO și data înregistrării de stat a emitentului de valori mobiliare la Camera Înregistrării de Stat 1002600010103 din 26.05.1994.
4. Sediul emitentului de valori mobiliare, numărul de telefon, fax al emitentului de valori mobiliare MD-2068, bl. Moscova 1/2, mun. Chișinău, Republica Moldova.
5. Codul ISIN al valorilor mobiliare MD14-VISR1001.

II. Identificarea deținătorilor de valori mobiliare:

1. Persoane fizice: Reazanova Elena (vânzător)
2. Persoane juridice: ÎM «Eco Estate» SRL, sediul: MD-2012, mun. Chișinău, str. Armească 44/2, Administrator Fagurel Oxana (vânzător) “Nord-Activ” SRL, sediul: MD-2068, mun. Chișinău, str.M. Costin, 16, Administrator Celan Vitalie (cumpărător)

III. Date despre tranzacții:

1. Data tranzacției 23.01.2017
2. Numărul, cota valorilor mobiliare deținute pînă la tranzacțiile: Reazanova Elena – 16854 acțiuni (14.99%), ÎM «Eco Estate» SRL – 33206 acțiuni (29.54%), “Nord-Activ” S.R.L. – 52684 acțiuni (46.87%)
3. Numărul, cota valorilor mobiliare vîndute/obținute în cadrul tranzacțiilor: Reazanova Elena – 16854 acțiuni (14.99%), ÎM «Eco Estate» SRL – 33206 acțiuni (29.54%), “Nord-Activ” S.R.L. – 50060 acțiuni (44.54%)
4. Numărul, cota valorilor mobiliare deținute după tranzacții: Reazanova Elena – 0 acțiuni, ÎM «Eco Estate» SRL – 0 acțiuni, “Nord-Activ” S.R.L. – 102744 acțiuni (91.41%)
5. Numărul, cota valorilor mobiliare deținute după tranzacție în comun cu persoanele ce activează în mod concertat: Reazanova Elena – 0 acțiuni, ÎM «Eco Estate» SRL – 0 acțiuni, “Nord-Activ” S.R.L. – 102744 acțiuni (91.41%)

IV. Semnătura persoanei care raportează sau a reprezentantului legal al persoanei care raportează Scherbakov Viacheslav.

Scherbakov Viacheslav

**În atenția acționarilor
„Butoiaș” S.A.**

Vă aducem la cunoștință că la 31.01.2017 a avut loc Adunarea generală a acționarilor societății, care s-a desfășurat cu prezența acționarilor, cvorumul fiind 100%.

**CONFORM ORDINEI DE ZI
AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE
DECIZII ÎN UNANIMITATE:**

1. S-a aprobat raportul financiar pentru anul de gestiune 2016
2. S-a aprobat reorganizarea Societății prin transformare din S.A. “Butoiaș” în S.R.L. „Butoiaș”
3. S-a aprobat bilanțul de transformare consolidat
4. S-au aprobat actele de transmitere
5. S-a aprobat capitalul social prin convertirea acțiunilor în părți sociale
6. S-au aprobat genurile principale de activitate al S.R.L. BUTOIAȘ
7. S-a aprobat desemnarea directorului societății și a cenzorului
8. S-a aprobat statutul societății formate în rezultatul reorganizării
9. S-a aprobat avizul de reorganizare

**Organul executiv al Societății
Alexa Valentina**

Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку

2

Зарплаты «в конвертах» –
экономическая бомба

3

Кредитная история – на новом
уровне развития

4

Минэкономики

прогнозирует на 2017 год

экономический рост от 3,5 до 6,5%

Экономика Молдовы в 2017 г. вырастет на 3,5% при пессимистическом сценарии и на 6,5% – при оптимистическом. Об этом заявил во вторник на пресс-конференции вице-премьер, министр экономики Октавиан Калмык, отметив, что рост будет достигнут за счет развития сельского хозяйства, промышленности, услуг и роста налогов на импорт.

Как передает агентство «ИНФОТАГ», по словам министра экономики, в Молдове ожидается рост экспорта на 10% – до \$2,25 млрд и рост инвестиций на 30% – до \$250 млн. В свободных экономических зонах инвестиции могут составить \$86 млн, что в два раза превышает показатели за прошлый год.

«В них уже начат ряд инвестиционных проектов, а продажи товаров могут составить в 2017 г. примерно 1,3 млрд леев. Министерство уделит особое внимание привлечению, а также организации мероприятий по продвижению имиджа Молдовы на зарубежных рынках. В мае – июне пройдет форум Invest in Moldova, а осенью – Moldova Business Week. Также мы намерены организовать порядка 10 поездок за рубеж местных предпринимателей, чтобы дать им возможность продвигать молдавскую продукцию на международных рынках», – сказал министр. Он призвал молдавских товаропроизводителей выпускать продукцию по европейским стандартам, что повысит ее конкурентоспособность за рубежом.

«Приоритетом Минэкономики

остается внедрение Соглашения об ассоциации РМ – ЕС. Однако планируется и развитие экономических отношений со странами СНГ, в частности с Россией. Другим приоритетом станет развитие деловой среды посредством сокращения на 20% количества документов, необходимых для развития предпринимательской деятельности. Мы также будем настаивать на аннулировании торговли на основании предпринимательского патента, продвигая тем самым идею открытия индивидуальных предприятий. Министерство экономики открыто в этом плане к диалогу с бизнес-средой», – подчеркнул Калмык.

Он отметил, что Минэкономики будет поддерживать начинающих предпринимателей в открытии и развитии бизнеса. Это подразумевают ряд проектов, запущенных при поддержке зарубежных партнеров.

«350 молодых людей пройдут специальные тренинги в рамках программы PNAET. Еще 200 предприятий получат финансовую поддержку благодаря программе PARE 1+1. Общая сумма грантов составит \$37 млн. Мы также продолжим развивать женское предпринимательство за счет программы «Женщины в бизнесе». Финансовую поддержку получат 30 бизнес-леди, 300 пройдут спе-

циальное обучение», – отметил Калмык.

Он сказал, что в 2017 г. завершится проектирование газопровода Унгены – Кишинев. В Кишиневе и Бельцах планируется развитие термоэнергетического сектора за счет финансовой поддержки Европейского банка реконструкции и развития и Европейского инвестиционного банка. Из бюджета более 130 млн леев пойдут на развитие электроэнергетики.

Справка «ИНФОТАГ»: По итогам третьего квартала 2016 г. ВВП Молдовы вырос на 3,3% по сравнению с аналогичным периодом 2015 г., когда экономика зарегистрировала минус 0,5%.

Курс валют
на 1.02.2017

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	20.0121
EUR	1	21.5089
UAH	1	0.7390
RON	1	4.7745
RUB	1	0.3335

CAPITAL Market

**ВНИМАНИЮ
АКЦИОНЕРНЫХ
ОБЩЕСТВ!**

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com
тел.: 022 22-12-87;
факс: 022 22-05-03

**Внимание
читателей!**

Газету Capital Market можно приобрести в следующих региональных киосках Moldpresa в:

Бельцах: №132; 133; 156
Комрате: №169
Кагуле: №170
Оргееве: №150
Хынчештах: №161
Сороках: №223

Кроме того, любой номер газеты или копию можно приобрести в редакции газеты Capital Market по адресу Кишинев, ул. В. Александри, 115.

**ВНИМАНИЮ
УЧАСТНИКОВ
НЕБАНКОВСКОГО
ФИНАНСОВОГО РЫНКА!**

В Monitorul Oficial al Republicii Moldova №459-471/923 от 23.12.2016 опубликовано Постановление Парламента №269 от 09.12.2016 „Об утверждении бюджета Национальной комиссии по финансовому рынку на 2017 год”. Обращаем внимание участников небанковского финансового рынка на изменения некоторых пошлин и выплат в 2017 году.

Указанный документ находится на сайте НКФР <http://www.cnpf.md/md/bug/>.

**Вниманию компаний – субъектов
публичного интереса!**

Оператор Официального механизма накопления информации ÎS Capital Market сообщает, что механизм накопления информации начал работу по электронному адресу <http://emitent-msi.market.md>.

**Телефоны для справок:
022 221287, 022 229445**

Подпишись!

Подпишись на газету
Capital Market в любом отделении
«Poșta Moldovei» страны или
у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221
Pressinform-Curier (022) 237187
Агентство “Ediții Periodice” (022) 233740

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку, состоявшегося 27 января 2017 года, был принят ряд решений.

Административный совет НКФР принял решение о применении требований Положения о Фонде компенсирования инвесторов, которым была приостановлена выплата годовых взносов за 2016 отчетный год.

Рассмотрев представленные заявления, Административный совет НКФР принял решение разрешить осуществление инвестиций в корпоративные ценные бумаги ссудо-сберегательными ассоциациями CAȘUNCA и PELINIA, путем приобретения простых акций I класса, выпущенных акционерным обществом CORPORAȚIA DE FINANȚARE RURALĂ, отчужденные AEÎ SCULENI, а также принадлежащие AEÎ ZĂICANI – FIN и AEÎ CREDITE-HLINAIA.

Административный совет НКФР принял решение утвердить регистрацию в Государственном реестре ценных бумаг ценные бумаги, размещенные при учреждении страховой компании INTACT ASIGURĂRI GENERALE SA на сумму 17 376 026 леев, в количестве 17 376 026 простых именных акций номинальной стоимостью 1 лей.

Кроме того, Административный совет НКФР принял решение утвердить проект Постановления Национальной комиссии по финансовому рынку об этапах, сроках, порядке и процедурах аннулирования акций и выпуска новых акций Коммерческим банком MOLDINDCONBANK SA и передать на координирование Национальному банку Молдовы.

Административный совет НКФР принял решение реорганизовать лицензию:

– Страховой компании ALIANCE INSURANCE GROUP SA серии CNPF №000835, выданную 16 января 2009 года на неограниченный срок, на право осуществления деятельности в сфере страхования (общее страхование), путем замены приложения к лицензии с включением следующего адреса, по которому осуществляется лицензируемая деятельность: ул. Каля Ешилор, 41В, мун. Кишинев;

– Страховой компании KLASSIKA ASIGURĂRI SA серии CNPF №000795, выданную 2 августа 2010 года на неограниченный срок, на право осуществления деятельности в

сфере страхования (общее страхование), путем замены приложения к лицензии с включением следующих адресов, по которым осуществляется лицензируемая деятельность: г. Сынжерей, ул. Индепенденций, 113; г. Оргеев, ул. Унирий 57/V, кв. 5; мун. Кишинев, бульвар Григоре Виеру, 9, оф. 307-А;

– Страховой компании DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP SA серии CNPF №000842, выданную 29 марта 2011 года на неограниченный срок, на право осуществления деятельности в сфере страхования (общее страхование), путем замены приложения к лицензии с исключением следующих адресов, по которым осуществляется лицензируемая деятельность: г. Чимишлия, ул. Суверенитэций, 8; мун. Бельцы, ул. Штефана чел Маре, 91/1;

– Страхового-перестраховочного брокера CITY BROKER SRL серии CNPF №000750, выданную 20 декабря 2013 года на неограниченный срок, на право осуществления посреднической деятельности в сфере страхования и перестрахования путем изменения юридического адреса и адреса, по которому осуществляется лицензируемая деятельность, с ул. Александру чел Бун, 7, оф. 104, мун. Кишинев на ул. Алексея Щусева, 73, мун. Кишинев.

Административный совет НКФР принял решение утвердить методологию распределения общих расходов на 2017 год Совместного предприятия Страховой компании GRAWE CARAT ASIGURĂRI SA.

Административный совет НКФР утвердил в должности генерального директора и одобрил государственную регистрацию изменений, внесенных в учредительные документы и данные MOLDASIG SA, внесенные в Государственный реестр юридических лиц, в связи с назначением генерального директора MOLDASIG SA.

Административный совет НКФР отменил приостановление операций на банковских счетах Страхового агента SEBCOS GRUP SRL, наложенное Распоряжением №50/10-О от 07.10.2016, сообщив об этом Главной государственной налоговой инспекции.

Также было принято решение о внесении изменений в Постановление Национальной комиссии по финансовому рынку №40/4 от 05.08.2016 об утверждении состава комиссий по аттестации специалистов – профессиональных участников небанковского финансового рынка.

НБМ планирует утвердить Регламент о внешнем аудите в банках Молдовы и отменить Регламент о порядке составления и представления результатов аудита

Это предусматривает разработанный Нацбанком и предоставленный для публичных консультаций проект постановления об утверждении и о признании утратившими силу некоторых нормативных актов Национального банка Молдовы.

Документ был разработан в соответствии с принятыми ранее поправками в Закон о финансовых учреждениях, касающимися укрепления порядка осуществления внешнего аудита в банках, а также установления требований к проведению аудита в банках с целью надзора.

Подготовленный Нацбанком проект постановления направлен на создание нормативно-правовой базы для проведения внешнего аудита в банках Молдовы, в частности, он устанавливает требования к аудиторским компаниям для их допуска Нацбанком, детально регламентирует проведение аудита в банках аудиторскими обществами, аудита финансовой отчетности и аудита с целью надзора, ведения диалога отобранных аудиторских компаний с НБМ.

Документ был разработан НБМ с учетом лучших международных практик и стандартов в этой области и призван содействовать улучшению надзора и контроля НБМ над банками.

Рекомендации по представленному для публичных консультаций проекту постановления НБМ могут быть отправлены до 10 февраля 2017 г.

Как сообщало ранее агентство InfoMarket, в Молдове вступили в силу поправки к Закону о финансовых учреждениях, предоставляющие Нацбанку более широкие полномочия по надзору и контролю над банками.

Поправки среди прочего предоставляют НБМ право проводить аудиторские проверки в банках в иных целях, нежели предусмотренных в настоящее время законодательством. В частности, Нацбанк сможет вести более активный диалог с отобранной банком аудиторской компанией. Так, по запросу НБМ, аудиторская компания будет обязана предоставлять любые связанные с аудируемым банком детали, разъяснения, объяснения. При этом добросовестное выполнение аудиторским обществом обязанности информирования Нацбанка не будет являться нарушением обязательства о соблюдении конфиденциальности информации о деятельности аудируемого субъекта, возлагаемого на аудиторское общество законодательством или условиями договора, и не может повлечь какую-либо ответственность аудиторского общества. Согласно 34 ст. «Внешний аудит» Закона о финансовых учреждениях, банк должен заключить договор с независимой аудиторской организацией по согласованию с Нацбанком, которая: оказывает банку помощь в ведении бухгалтерского учета в соответствии с принципами, установленными НБМ. В банке, активы которого не превышают суммы, установленной Нацбанком, функции аудитора может выполнять контролер или бухгалтер-эксперт этого банка, утвержденный НБМ.

InfoMarket

ПОСТАНОВЛЕНИЕ О НЕПРЕДСТАВЛЕНИИ МИКРОФИНАНСОВЫМИ ОРГАНИЗАЦИЯМИ СПЕЦИФИЧЕСКИХ ОТЧЕТОВ

№2/5 от 20.01.2017 (в силу 20.01.2017)
Мониторул Официал ал Р. Молдова №24-29
ст. 87 от 27.01.2017

***

В результате мониторинга квартальных специфических отчетов, представленных Национальной комиссии по финансовому рынку микрофинансовыми организациями в соответствии с требованиями ст. 9 ч. (3) Закона №280-XV от 22.07.2004 «О микрофинансовых организациях» (Официальный монитор Республики Молдова, 2004, №138-146, ст. 737), ст. 11 ч. (4) Закона №113-XVI от 27.04.2007

«О бухгалтерском учете» (повторно опубликован в Официальном мониторе Республики Молдова, 2014, №27-34, ст. 61), п. 7 и п. 8 Инструкции о представлении отчетов микрофинансовыми организациями, утвержденной Постановлением Национальной комиссии по финансовому рынку №52/6 от 24.09.2015 (Официальный монитор Республики Молдова, 2016, №184-192, ст. 1119), было установлено непредставление некоторыми микрофинансовыми организациями специфических отчетов за III квартал 2016 отчетного года.

Исходя из вышеизложенного, на основании ст. 1, ст.

3, ст. 4, ст. 8 п. b) и п. f), ст. 9 ч. (1) п. c), п. d), п. e) и п. г), ст. 21 ч. (1), ст. 22 ч. (3), ст. 25 ч. (2) Закона №192-XIV от 12.11.1998 «О Национальной комиссии по финансовому рынку» (повторно опубликован в Официальном мониторе Республики Молдова, 2007, №117-126 BIS), ст. 9 Закона №280-XV от 22.07.2004 «О микрофинансовых организациях», Национальная комиссия по финансовому рынку

ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Предписать администраторам микрофинансовых организаций, согласно приложению, представить Национальной комиссии по финансовому рынку вышеуказанные специфические отчеты в течение 15 рабочих дней со дня вступления в силу настоящего постановления.

2. Предупредить администраторов микрофинансовых организаций, перечисленных в приложении, что в случае несоблюдения положений пункта 1 настоящего постановления будут применены необходимые меры, предусмотренные законодательством, включая приостановление операций на их банковских счетах.

3. Контроль над исполнением настоящего постановления возложить на генеральное управление коллективных инвестиций и микрофинансирования.

4. Настоящее постановление вступает в силу со дня принятия, публикуется на официальной веб-странице Национальной комиссии по финансовому рынку (www.cnpf.md) и в Официальном мониторе Республики Молдова.

ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ
КОМИССИИ ПО ФИНАНСОВОМУ РЫНКУ
Юрие ФИЛИП

Приложение к Постановлению Национальной комиссии по финансовому рынку №2/5 от 20.01.2017

№	Наименование	Адрес	IDNO
1.	O. M. "MICRO FINANCE" S.R.L.	or. Ialoveni, str. Alexandru cel Bun 31, ap. (of.) 51	1011600040764
2.	O. M. "CAPITAL & CREDIT" S.R.L.	or. Rezina, str. Livezilor 4, ap. 4	1009606005359
3.	O. M. "CAPITAL CREDIT GRUP" S.R.L.	or. Ștefan Vodă, str. Glavan Boris 2, ap. 1	1011608000700
4.	O. M. "ELIT CREDIT" S.R.L.	mun. Chișinău, str. Pușkin 15	1011600040498
5.	O. M. "FINVAS PRIM" S.R.L.	mun. Chișinău, str. Grădina Botanică 14/3, of. 307	1014600020051
6.	O. M. "M & M FINANCE MICRO CREDIT" S.R.L.	r-nul Strășeni, s. Lozova, str. G. Botnaru 75	1015600029442
7.	Î.C.S. O. M. "NORDIK CAPITAL" S.R.L.	mun. Chișinău, str. Mitropolit Dosoftei 89, ap. 2	1007600030269
8.	O. M. "OPTIM CREDIT" S.R.L.	mun. Chișinău, str. București 14, ap. 1	1011600004067
9.	O. M. "SMS FINANCE INTERNATIONAL" S.R.L.	mun. Chișinău, str. C. Tănase 9, ap. 5-6	1009600026828
10.	O. M. "ZERO CREDIT" S.R.L.	or. Căușeni, str. Mihai Viteazul 44	1014608001395
11.	Î.C.S. O. M. "DOGMAT CREDIT" S.A.	mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 202	1006600043666
12.	Î.M. O. M. "CORAL MICROFINANCING" S.R.L.	mun. Chișinău, str. 31 August 123, ap. 5	1007600045036
13.	Î.M. O. M. "DB – FINANȚE" S.R.L.	or. Fălești, str. Ștefan cel Mare 67	1008602002814

Зарплаты «в конвертах» – экономическая бомба

Вопросы уменьшения теневой экономики и борьбы с выплатой зарплат «в конвертах» обсуждались недавно на встрече премьер-министра Павла Филипа с представителями компании PricewaterhouseCoopers (PwC) – создателя Фонда надлежащего управления, финансируемого правительством Великобритании.

Премьер отметил, что масштабы этого явления диктуют нахождение дееспособного решения, чтобы убедить экономических агентов работать законно и улучшить уровень сбора налогов в госбюджет. В этих целях в рамках Экономического совета при премьер-министре была создана рабочая группа, которая представила предложения и определила ряд ограничений. В этом контексте Павел Филип выразил заинтересованность результатами исследования по улучшению уровня сбора налогов путем внедрения мер по снижению неформальной экономики, разработанного представителями компании PwC в рамках мероприятий Фонда надлежащего управления Великобритании.

Эксперты говорили об опыте румынских налоговых органов в этой области, которые запустили аналогичную реформу в 2013 г. и которая дала хорошие результаты. По их словам, реформа содержала не только ограничительные меры, но и налоговые послабления. В результате внедрения реформы, несмотря на сокращение налогового бремени, накопления в государственный бюджет выросли.

Премьер-министр Павел Филип подчеркнул важность сбалансированной и справедливой налоговой нагрузки для стимулирования экономических агентов работать в законном поле.

По итогам дискуссий был выражен интерес к запуску схожего с румынским проектом и в Республике Молдова; его разработка и пилотный запуск будут осуществляться на платформе Экономического совета при премьер-министре.

По мнению премьера, в рамках этого проекта упор нужно поставить на такие приоритетные компоненты, как нахождение эффективного решения по снижению неформальной занятости и зарплат «в конвертах», сокращение выплат зарплат наличными, налоговая либерализация, разработка методологии оценки воздействия предложенных решений.

ОЛЕГ БУДЗА:

Более 80% работников Молдовы получают зарплату «в конвертах»

Большая часть экономики Молдовы (а точнее ее 80%) находится в тени.

Причем самый высокий процент незадекларированной занятости приходится на сельское хозяйство, строительство, торговлю, сферу гостиничного бизнеса. Это доказывают и результаты исследования, которое обсуждалось на заседании рабочей группы экономического совета при правительстве.

По словам президента Национальной конфедерации профсоюзов Олега Будзы, хотя профсоюзы ранее и настаивали на том, чтобы правительство применило более радикальные методы борьбы с теневой экономикой, ситуация в этой области остается тревожной. Члены профсоюзов еще в мае прошлого года потребовали увеличить штрафы для тех, кто задействовал на своих предприятиях незадекларированный труд. Ужесточения санкций профсоюзы требовали путем внесения изменений в Кодекс об административных правонарушениях и Уголовный кодекс. Такой проект был разработан Министерством труда, социальной защиты и семьи, но не был утвержден.

«Работники, занятые в неформальном секторе экономики, имеют больше проблем на работе. Они не

получают адекватной защиты, а при достижении пенсионного возраста получают минимальные пенсии», – сказал Олег Будза.

Основные причины, которые привели к развитию теневой экономики в Молдове, – это коррупция, нехватка рабочей силы, а также тяжесть налогового бремени и низкая эффективность администрирования предприятий.

ЧТО ГОВОРЯТ ЭКСПЕРТЫ?

В Республике Молдова 40% активного населения занято в поле труда, по сравнению со средним показателем в 65% в Европе. Этот факт представляет риск для общества в целом, поскольку налоговые взносы работающего населения недостаточны для выплаты пенсий в Республике Молдова. Об этом заявил эксперт ИРСИ Viitorul Серджиу Гайбу. По его словам, одной из причин низкого уровня трудоустроенных граждан среди активного населения – это массовый отток молдавских граждан за рубеж.

«Средний уровень трудоустроенных в Европе составляет примерно 65%, и я думаю, что было бы логично, чтобы и в Молдове был бы такой же процент вовлечения в поле труда, а остальные люди – это лица с ограниченными возможностями и мамы, которые находятся в декретном отпуске по уходу за ребенком. Эти 25% – это тот огромный разрыв, который обусловлен бедственным экономическим состоянием Молдовы и довольно ограниченной бизнес-средой», – считает эксперт.

По его словам, 25% населения работают в восточных и западных странах или сидят дома. «Если мы посмотрим на статистику, то 15% активных граждан даже не пытаются заявить себя безработными. Сейчас уровень безработицы в Республике Молдова снижен. Чтобы быть зарегистрированным в качестве безработного, человек должен работать хотя бы один раз, но у нас большая часть населения даже нигде не работала», – сказал Серджиу Гайбу.

По мнению эксперта, отсутствие экономического развития страны приводит к тому, что население не имеет рабочих мест, или предложение о трудоустройстве слишком низкое. В определенных ситуациях выгоднее людям сидеть дома и производить что-то или оказывать определенные услуги на местном уровне, чем работать за мизерную зарплату.

Один из рисков того, что только 40% активного населения работает, это то, что их налоговые взносы недостаточны для выплаты пенсий в Республике Молдова. Правительство уже упомянуло этот риск, поэтому инициировало реформу пенсий.

Другой аспект заключается в том, что из-за отсутствия рабочих мест в Республике Молдова и условий для открытия бизнеса люди отправляются за границу и берут с собой семьи. «Мы теряем трудоспособных людей, которые работают в другом месте, но не в Молдове», – сказал эксперт.

По его словам, истории успеха, которые уже зарегистрированы в Свободных экономических зонах, созданных в Молдове, должны продолжиться для того, чтобы развивать экономику страны. «Подход к хозяйствующим субъектам в СЭЗ должен быть воспроизведен по всей Республике Молдова. То, как проводятся проверки, как работает таможня, как выполняются требования бизнеса. Вот такой подход должен быть применен на территории всей страны», – сказал Серджиу Гайбу.

По его мнению, необходимо работать дополнительно и с торговыми атташе при посольствах Республики Молдова за рубежом. Кроме того, для привлечения иностранных инвесторов, которые должны создавать рабочие места, государство должно создать развитую инфраструктуру и в отдаленных населенных пунктах.

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

Объявление НКФР

Во исполнение положений статьи 6 Закона №192-XIV от 12.11.1998 г. «О Национальной комиссии по финансовому рынку», Национальная комиссия по финансовому рынку сообщает банковские реквизиты, куда должны переводиться сборы и регуляторные платежи для обеспечения функционирования:

Фискальный код 1007601001293; ВС «Victoriabank» S.A., филиал №11; Банковский код VICBMD2X883; Банковский счет IBAN MD24VI00002251311138MDL

НКФР предлагает Нацбанку принять совместное решение о цене выкупа банками акций

Национальная комиссия по финансовому рынку (НКФР) не приняла в пятницу решение о цене выкупа Moldindconbank (MIBC) его акций, которые будут выставлены на продажу на публичном рынке.

Как сообщили корреспонденту «ИНФОТАГ» источники в комиссии, трое из четырех членов НКФР придерживаются позиции, о которой они заявили на предыдущем заседании, когда Национальный банк Молдовы (НБМ) обращался с аналогичной просьбой в отношении цены акций Moldova Agroindbank (MAIB).

Позиция «большинства» в НКФР сводится к тому, что регулятор рынка капитала не может указывать эмитенту, по какой конкретно цене он должен выкупать акции, которые выставлены на публичную продажу на фондовом рынке.

В настоящее время на публичном рынке выставлены пакеты акций MAIB (35 605 штук и 389 760 штук), что составляет 40% капитала банка. Решение о цене выкупа эмитентом акций необходимо на тот случай, если стратегические инвесторы, которые получают у НБМ право на приобретение бумаг MAIB, выкупят не все 40% эмиссии.

«Оставшуюся часть акций должен будет выкупить эмитент. Но при этом возникает естественный вопрос, по какой цене осуществляется выкуп акций с рынка», – пояснил корреспонденту «ИНФОТАГ» собеседник в комиссии.

Позиция НБМ заключается в том, что акции выкупаются по номиналу, на который впоследствии уменьшается уставной капитал банка. В НКФР придерживаются иного мнения, полагая, что цену должен установить руководящий орган эмитента.

В беседе с корреспондентом «ИНФОТАГ» первый заместитель председателя НКФР Юрие Филип сказал, что на заседании в пятницу комиссия приняла проект решения, которое предстоит «координировать с НБМ».

«В вопросе установления цены выкупа эмитентом акций я придерживаюсь позиции, что на сегодня в РМ ни один государственный орган не располагает такими полномочиями. Закон о финансовых учреждениях РМ однозначно утверждает, что при проведении данных процедур – аннулировании акций, дополнительном выпуске эмиссий с размещением их на публичном рынке и выкупе акций с рынка – эмитент в отступление требований законов принимает самостоятельное решение», – сказал он.

В комиссии считают, что если НБМ не согласится на выработку «скоординированного совместного решения», то у НКФР остается два варианта: принять решение под свою ответственность или же отклонить рекомендательную просьбу НБМ.

Справка «ИНФОТАГ»: НБМ обратился в НКФР с определением цены выкупа акций MIBC, который проходит аналогичную с MAIB процедуру. Она предусматривает, что пакеты акций собственников, признанных НБМ «согласованными» и «действовавшими в сговоре», в течение 90 дней должны быть проданы тем, кто получит у НБМ разрешение на их владение. Если продажа не состоялась, а у MIBC величина такого пакета составляет 63,89%, то эмитент, согласно предписанию НБМ и НКФР, акции аннулирует и на их объем выпускает новую эмиссию с размещением ее на публичном рынке для продажи в течение 90 дней. Сейчас НБМ предлагает НКФР принять решение, в котором будет прописано, что эмитенты – MAIB и MIBC вправе выкупить оставшиеся после публичного размещения акции по их номинальной цене.

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpres: 67770
Pošta Moldovei: PM21700
Издатель: CAPITAL MARKET I.S.

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия

по финансовому рынку

Административный совет:

Председатель: Нина ДОСКА,

Елена ВАСИЛАКЕ, Михай ДОРУК,

Зоя ТУЛБУРЕ, Надежда ФИЛИП.

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Лилия АЛКАЗЭ

Тел.: /373 22/ 220-513

Прием объявлений и отчетов:

ziarulcm@gmail.com

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Аександри, 115.

(ул.бул. Стефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI00002249111050MDL

BC «Victoriabank», S.A., fil.11, Chişinău,

BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информацион-

ных агентств «Moldpres» и «InfoMarket».

Статьи, помеченные знаком , публикуются

на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах

«Capital Market», отражает точку зрения его автора,

которая может не совпадать с точкой зрения

редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков раз-

решается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии «Edit Tipar Grup» SRL

Влад БЕРКУ

Кредитная история – на новом уровне развития

Интервью члена Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку Аурики Дойна для газеты Capital Market

ÎM BIROUL DE CREDIT SRL создано в 2008 году и получило лицензию от Национальной комиссии по финансовому рынку 26.03.2010 на неограниченный срок на право осуществления деятельности бюро кредитных историй (деятельность по оказанию услуг по формированию, обработке и хранению кредитных историй, а также по предоставлению кредитных отчетов и сопутствующих услуг). ÎM BIROUL DE CREDIT SRL является обществом с ограниченной ответственностью, насчитывает 17 пайщиков, из которых около 80 процентов – национальные молдавские банки.

Роль ÎM BIROUL DE CREDIT SRL связана с организацией информационного обмена между существующими кредиторами: 11 коммерческими банками, 8 организациями по микрофинансированию, 3 лизинговыми обществами, 2 ссудо-сберегательными ассоциациями, в целях предоставления информации о соблюдении дебиторами обязательств, принятых в кредитных договорах, мониторинге и определении кредитных рисков, в том числе рисков мошенничества, а также и другой информации, необходимой для принятия более ответственных и надежных решений о кредитовании, что в конце концов упрощает доступ к финансированию физических и юридических лиц. Надо отметить тот факт, что в 2016 году 13 ссудо-сберегательных ассоциаций заключили договоры с бюро кредитных историй об обмене информацией.

Учитывая важность этой сферы в деле повышения доступа к финансированию, в настоящее время Парламент Республики Молдова вынес на обсуждение законопроект, в котором предлагается пересмотреть законодательство о бюро кредитных историй после 5 лет практического внедрения и дополнить его новыми регулируемыми нормами, которые наметят новые направления развития национальной системы кредитной отчетности.

– Основной миссией органа по надзору была организация процесса внедрения Закона о бюро кредитных историй, позволяющего действовать системе кредитной отчетности. Как можно охарактеризовать работу бюро кредитных историй?

– Рост интереса населения к кредитным продуктам и привлекательность предложений банковских и небанковских финансовых организаций привел к необходимости использовать системы учета по типу кредитных бюро, в чью задачу вошло бы продвижение высоких этических и профессиональных стандартов в целях защиты кредитной индустрии от вероятных случаев мошенничества или неплатежеспособности некоторых дебиторов. В этом смысле НКФР утвердила нормы, регулирующие выдачу лицензий бюро кредитных историй, порядок представления информации бюро и выдачи кредитных отчетов, а также порядок отчетности бюро кредитных историй перед НКФР.

Из непродолжительного опыта работы бюро (около пяти лет) можно сделать вывод о постоянном росте показателей деятельности бюро кредитных историй. По состоянию на конец 2016 года число кредитных отчетов, представленных в целом с момента формирования базы данных, составило один миллион, большинство из которых поступило от кредиторов. В результате кредиторы, которые являются и источником формирования кредитных историй, за тот же период заключили 659,5 тысяч кредитных договоров. Другими словами, кредитная история стала функциональным механизмом обмена кредитной информацией, который может привести к качественному и количественному расширению национальной кредитной системы на пользу и потребителям, и кредитной индустрии.

– Многие поправки относятся к заполнению содержания кредитной истории и кредитного отчета дополнительной информацией. Как объясняются последствия этих поправок?

– Чтобы предоставить более полный финансовый профиль дебитора, появилась необходимость внести ряд поправок в процесс заполнения кредитной истории информацией о залоге или ипотеке движимого и недвижимого имущества, о соблюдении субъектом кредитной истории обязательств перед национальным публичным бюджетом, а также об исполнении окончательных решений суда по гражданским делам. Более полная кредитная история предлагает более подробную информацию о финансовом состоянии дебитора, кредитор получает более ясное понимание долгов дебитора. Поддержка ответственного кредитования помогает кредиторам и дебиторам принимать решения не только на основании платежеспособности на момент заявления о выдаче кредита, но и на основе способности выполнять обязательства по текущим или прошлым долгам. При помощи обмена положительной и негативной информацией кредиторы могут принимать верные решения о кредитовании, чтобы предупредить излишнюю закредитованность дебиторов долгами, которые не могут быть возвращены, а также во избежание перекрестного кредитования.

– В какой степени эти поправки повысят дисциплину дебитора и обеспечат защиту прав и интересов потребителей?

– Что касается защиты прав и интересов дебиторов, предлагаются поправки о внесении в кредитный отчет проспекта, разъясняющего права субъекта кредитной истории, в том числе право опротестования содержания этой информации. Кроме того, по запросу субъекта кредитной истории появится возможность включить сигнал предупреждения в случае кражи или утери документов, удостоверяющих личность, а также в случае несогласия с информацией, включенной в кредитную историю. Информация может помочь потребителю получить полную картину собственной финансовой ситуации и лучше понять, как другие, например потенциальные кредиторы, могут ее

рассматривать. Наличие такой информации может привести к более ответственному управлению финансовыми активами кредиторами и в то же время лучшему управлению своим финансовым положением дебиторами.

– Что касается права опротестовать содержание информации кредитных историй, что надо знать субъекту кредитной истории?

– Субъектом кредитной истории может быть физическое или юридическое лицо, которое получает кредит по кредитному договору и в отношении которого формируется кредитная история. Согласно законопроекту, предлагается дать новую формулировку этому понятию и дополнить список субъектов кредитной истории другими категориями лиц, которые запрашивают кредит или являются частью кредитного договора, такими как индивидуальные предприниматели, поручители и/или другие гаранты, включая дебиторов, ипотеку, дебиторов – залогодателей и т. д. В контексте поставки информации в настоящее время коммерческие банки, например, собирают напрямую от дебиторов значительный объем информации и данных относительно финансовой ситуации и деятельности заявителя на получение кредита в целях оценки его платежеспособности и кредитоспособности. В пределах закона можно принять и другие меры в целях проверки достоверности представленной информации и таким образом нести ответственность за полноту и точность данных, переданных

бюро кредитных историй, и соблюдение гарантируемых законом прав, в частности обеспечение защиты данных личного характера. Каждый субъект кредитной истории вправе получить бесплатно кредитную историю раз в год и, по необходимости, опротестовать целиком или частично информацию кредитной истории путем подачи заявления в бюро кредитных историй. Если он посчитает неудовлетворительным ответ на заявление, далее можно обратиться в Национальную комиссию по финансовому рынку. До сих пор НКФР зарегистрировала всего одно обращение в связи с исправлением данных, и это дает нам право говорить, что базе данных можно доверять.

– Какие дополнения предлагается внести в процедуру опротестования содержания информации в кредитной истории?

– Дополнительно к информации, включенной в кредитную историю, предлагается, чтобы в кредитный отчет, направляемый субъекту кредитной истории, включался проспект, разъясняющий права субъекта кредитной истории на получение информации от бюро кредитных историй, право опротестования содержания этой информации, в том числе сроки опротестования, условия и ответственность сторон в случае нарушения прав субъектов. Кроме того, проспект должен содержать простую инструкцию о том, как правильно читать кредитный отчет.

Как правило, банки информируют дебитора – физическое лицо о необходимо-

сти предоставить согласие на формирование кредитной истории и собирают его данные с помощью заявления на получение кредита до установления договорных отношений, чтобы проверить его наличие в базе данных бюро кредитных историй. Позже при помощи заключенного договора включаются специальные разделы или условия о порядке получения согласия лица на проверку и передачу его данных на учет бюро кредитных историй, о проверке характера обработанных данных, соответственно, они должны отвечать целям, для которых собираются и обрабатываются, о необходимом периоде времени для достижения заявленной цели, периоде хранения данных, обязанности сообщить данные и других аспектах. Таким образом, заявитель на получение кредита должен подойти ответственно к этому процессу, понимать правильно каждое условие заемного договора.

– Почему согласно законопроекту обязанность получить согласие сохранилась только для физических лиц?

– Дополнение законодательства понятием «согласие» призвано согласовать национальную терминологию, используемую в сфере защиты данных личного характера, с положениями европейской директивы в сфере защиты физических лиц. Что касается официальных данных юридических лиц, отмечу, что согласно положениям Закона о государственной регистрации юридических лиц и индивидуальных предпринимателей, к ним обеспечен публичный доступ в Государственном реестре на официальном сайте органа государственной регистрации. Бюро кредитных историй собирает и обрабатывает данные, относящиеся строго к финансовой стороне процесса кредитования клиентов, а кредиторов надо информировать обо всех целях, с которыми обрабатываются официальные данные.

– Как Вы считаете, может ли информация кредитного отчета служить основанием оценки уровня риска дебитора?

– Конечно, для того чтобы оценить уровень риска кредитования и принять окончательное решение об одобрении или отказе в кредитовании, требуется более комплексный анализ информации о заявителе на получение кредита. Чтобы избежать сверхзадолженности дебитора, проводится анализ того, как его финансовое положение выражено посредством стоимости имущества или доходов от заработной платы, сбережений и другими доходами, покрывающими существующие и будущие обязательства согласно договорам кредитования, лизинга, страхования, ипотеки, оплаты коммунальных услуг, оплаты аренды, оплаты товаров и услуг в кредит, оплаты обучения, исполнительных листов и других платежных обязательств. С этой целью поправки предлагают расширить список источников формирования кредитной истории. Бюро кредитных историй получит право на основе договора об оказании информационных услуг получать от различных юридических лиц публичного и частного права больше видов информации, чтобы заполнить кредитную историю. Этими субъектами могут быть поставщики газа, электроэнергетики, телекоммуникаций, лизинговые общества, строительные компании, компании торговли в кредит, компании сбора данных и другие компании, которые могут стать источниками формирования кредитной истории. Выгоды полной кредитной отчетности положительно скажутся на увеличении доступа к кредитам и внесут свой вклад в сокращение числа невозвратных кредитов.

– Из накопленного опыта работы можно сделать вывод, что есть возможность обойти бюро кредитных историй?

– Теоретически можно допустить случай, когда лицо нуждается в ипотечном кредите и запрашивает финансирование одновременно в двух банках или небанковских организациях. Но в настоящее

время в банковской сфере такой сценарий невозможен, так как при формировании кредитных историй около 95% информации поступают от банков, то есть такая возможность сведена к минимуму, а данные бюро обновляются ежедневно. Можно допустить, что такое возможно в случаях, когда лицо ранее не брало кредит.

Что касается небанковских финансовых организаций, то еще не все осознали необходимость участия в обмене информацией. Если финансовые профили неполные, возникает риск кредитования лица с превышением допустимого уровня задолженности. Из опыта работы за все это время было не так много случаев такого рода, но это возможно и это происходит. Фальшивые декларации и недекларирование текущих кредитов в других субъектах, оказывающих услуги кредитования, могут ударить по интересам клиента, что отразится на решении кредитора по выдаче нового кредита. Потенциальные дебиторы должны понимать это и формировать кредитную историю, вызывающую доверие, чтобы показать свою полную способность управлять существующими долгами или отсутствие проблем по прежним кредитам.

– Какова ответственность сторон организации обмена информацией?

– Чтобы создать солидную и вызывающую доверие базу данных, предлагается внести поправки и дополнения в Кодекс об административных правонарушениях и Уголовный кодекс, чтобы ввести наказания деморализующего характера за несоблюдение источниками формирования кредитной истории и пользователями кредитных историй правил, установленных законодательством, а также за неисполнение предписаний НКФР по устранению нарушений, выявленных в их деятельности. В этой связи предлагается ввести наказания для юридического лица, организующего обмен информацией, характеризующей соблюдение дебитором обязательств по кредитному договору без получения лицензии на деятельность как бюро кредитных историй. Эти меры преследуют цель предупредить нелегальную конкуренцию и обеспечить высокое качество услуг для кредиторов и дебиторов.

– Как новшеством предлагается предоставить бюро кредитных историй право экстернализации некоторых функций и услуг другому бюро кредитных историй, независимо от того, работает оно в стране или за рубежом. В чем преимущества этого решения?

– Организация трансграничного потока данных широко применяется на международном уровне. Например, трансферт данных странам – членам Европейского союза осуществляется в целях, которые входят в сферу внутреннего рынка и подпадают под действие принципа свободного оборота данных. В свою очередь, страны – члены обязаны применять в своих национальных правовых системах все необходимые меры для обеспечения полного эффекта от положений директивы о защите данных, добиться эффективной защиты данных. Благодаря технологическому прогрессу, экстернализация функций и услуг бюро кредитных историй представляет собой альтернативу для привлечения квалифицированных и известных поставщиков кредитной информации, создания общих стандартов, продуктов и услуг по поставке качественной информации, что составляет важную особенность для кредиторов и дебиторов, работающих в трансграничном режиме на разных рынках. Преимущества экстернализации функций и услуг бюро кредитных историй заключаются в сокращении расходов, персонала и времени, внедрении оборудования мирового класса для обеспечения защиты данных, постоянной модернизации и услуг, продвинутом опыте, реализации дорогих мер без дополнительных затрат. НКФР установит критерии и процедуры, согласно которым будет допускаться экстернализация функций и услуг бюро кредитных

историй. Очень важно создать среду, где каждый потребитель может переехать в новое место и пользоваться доступом к финансированию.

– Исходя из характера информации и категории участников информационного обмена, предлагается разграничить полномочия по надзору между НБМ и НКФР. Не получится ли наложения полномочий?

– Конечно, нет. Предложенные поправки четко разграничивают полномочия между регуляторами. Национальный банк Молдовы будет осуществлять надзор за деятельностью коммерческих банков как источников формирования кредитных историй и пользователей кредитных историй. Полномочия НКФР распространяются на деятельность бюро кредитных историй и относятся к контролю условий лицензирования и качеству оказываемых услуг, а также к введению новых требований к репутации, квалификации и образованию членов руководства и персонала бюро. В качестве источников формирования кредитных историй и пользователей кредитных историй НКФР будет проверять качество и полноту данных, представленных бюро ссудо-сберегательными ассоциациями, а также порядок использования кредитных отчетов.

– Законопроект включает нормы, связанные с принципами деятельности бюро кредитных историй. Какова будет отдача этих поправок?

– Деятельность бюро кредитных историй направлена на техническое развитие кредитных отчетов, предлагая эффективную и качественную инфраструктуру. Для достижения этой цели предлагаются поправки по принципам работы бюро кредитных историй. Для обеспечения выполнения требований по раскрытию информации и прозрачности бюро будет публично раскрывать, путем размещения на сайте, информацию, в том числе об офисе, полученных лицензиях, составе руководства, учредителях – физических и юридических лицах, которым лично или совместно с аффилированными лицами принадлежит более 25% уставного капитала бюро, а также цены на продукты и услуги, план действий бюро, годовые финансовые отчеты, списки источников формирования кредитных историй, меры по защите данных личного характера и другую информацию. В целях повышения ответственности совета бюро кредитных историй предлагается наделить их новыми полномочиями в сфере управления рисками, применения собственных стандартов качества информации, проведения внутреннего и внешнего аудита, в том числе независимого технического аудита не менее раза в три года, поддержания политики и процедур по устойчивому развитию бюро. Все эти меры обеспечат ответственную деятельность системы обмена информацией и улучшат уровень обслуживания.

– И в завершение, каков срок внедрения поправок? Поддерживают ли участники обмена информацией предложенные поправки?

– В основном поправки затрагивают бюро кредитных историй напрямую, которое обязано будет привести в соответствие свою деятельность с новыми требованиями в течение 12 месяцев с момента вступления изменений в силу. Было достаточно времени пообщаться с участниками информационного обмена, изучить различные точки зрения на данный законопроект. Серьезный вклад внесли эксперты Международной финансовой корпорации (IFC), члены группы Всемирного банка, которые оказали поддержку семинарами, докладами по применяемым практикам в мире и необходимой экспертизой. В завершение, хочется высоко оценить успехи в деятельности бюро кредитных историй. Нет сомнений, что будут внедрены меры, которые в любой момент докажут соответствие положениям законодательства и широкой общественности, и органу по надзору.

Председателем Ассоциации иностранных инвесторов избран Александр Косс – спикер правления Sudzucker Moldova

Председателем Ассоциации иностранных инвесторов Молдовы (FIA) избран спикер правления Sudzucker Moldova Александр Косс.

Как передает агентство «ИНФОТАГ», заместителем председателя FIA стал генеральный директор Lafarge Ciment (Moldova) Жан-Мишель Понс.

В состав Совета Ассоциации вошли председатель Mobiasbanca – Groupe Societe Generale Рида Текая, генеральный директор Orange Moldova Жюльен Дукарроз, генеральный директор Moldcell Баркин Сечен, генеральный директор Medpark International Hospital Ольга Шкепу и директор SE Bordnetze Игорь Корман.

Александр Косс выразил благодарность банкиру Рида Текая за плодотворную работу на посту председателя FIA на протяжении четырех лет. В конце марта 2017 г. у Рида Текая истекает контракт, и он завершает работу в Mobiasbanca, которым он успешно руководил последние пять лет.

Справка «ИНФОТАГ»: FIA – некоммерческая, неполитическая ассоциация, учрежденная в сентябре 2003 г. В ее состав входят 16 членов – крупные в РМ компании с участием иностранного капитала и персоналом более 10 тыс. человек.

Еврокомиссия готова предоставить Молдове 43 млн евро

Европейская комиссия (ЕК) готова выделить Молдове 43 млн евро на реализацию проектов развития, в частности водоснабжения и санитарии.

Как передает «ИНФОТАГ», в пятницу на встрече с сопредседателем Комитета директоров проекта «Модернизация местных публичных услуг в РМ» (MSPL) Чрезвычайный и Полномочный Посол ФРГ в РМ Ульрике Кнотц сказала, что «компетентность местных властей, их ответственность имеют большое значение для общества».

«Целью проводимой ими политики должно быть качество жизни людей, видение ими перспектив для себя дома, а не за границей», – отметила дипломат.

Министр регионального развития и строительства Василе Бытка поблагодарил посольство Германии и партнеров РМ по развитию за поддержку.

Он назвал главным документом правительства РМ Национальную стратегию регионального развития на 2016-2020 гг., утвержденную парламентом в октябре прошлого года.

«Учитывая, что региональное развитие является многопрофильной политикой, цели стратегии могут быть достигнуты за счет сотрудничества и эффективной координации между государственными учреждениями, центральными и местными властями, в том числе региональными структурами», – сказал министр.

Во время встречи партнеры по развитию отметили, что не будут с толерантностью относиться к фактам коррупции во время государственных закупок.

На первой стадии проекта (2010-2016 гг.) партнеры ЕС выделили РМ 24,3 млн евро для улучшения услуг в городах и селах за счет инвестиций в инфраструктуру и технологии.

Проект «Модернизация местных публичных услуг в РМ» осуществляется Агентством международного сотрудничества ФРГ при финансовой поддержке министерства экономического сотрудничества и развития Германии, Агентства Швеции по международному развитию (Sida), МИД Румынии и Евросоюза.

Бизнес продолжает падение – спрос на кредиты снизился почти на миллиард леев

Средневзвешенная процентная ставка по вновь выданным кредитам в национальной валюте в декабре 2016 года составила 11,74%, снизившись на 3,84 процентного пункта по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года. В то же время, по сравнению с предыдущим месяцем, средневзвешенная процентная ставка по кредитам, выданным в национальной валюте, снизилась на 0,82 процентного пункта.

Наибольшая доля вновь выданных кредитов в национальной валюте – 61,19% от общего объема кредитов в национальной валюте – составили кредиты, выданные юридическим лицам по средней процентной ставке 11,72%. В то же время физическим лицам были выданы кредиты в национальной валюте по средней процентной ставке 11,78%.

Средневзвешенная процентная ставка по вновь выданным кредитам в иностранной валюте в соответствующий период составила 5,29%, что на 1,63 процентного пункта ниже декабря 2015 года. По сравнению с предыдущим месяцем, средняя процентная ставка снизилась на 0,06 процентного пункта.

За отчетный период вновь выданные кредиты в иностранной валюте были представлены в большей мере кредитами, выданными юридическим лицам по средней процентной ставке 5,28%, составив 99,70% от совокупности кредитов в иностранной валюте.

Самыми востребованными кредитами в иностранной валюте были кредиты, выданные на срок от 1 до 2 лет (46,26% от общего объема кредитов, выданных в валюте) по средней процентной ставке 5,39%.

В декабре 2016 года средневзвешенная процентная ставка по вновь выданным срочным депозитам, привлеченным в национальной валюте, составила 6,79%, снизившись на 7,43 процентного пункта по сравнению с декабрем 2015 г. По сравнению с ноябрем 2016 года, средняя процентная ставка по срочным депозитам, привлеченным в национальной валюте, в отчетный период снизилась на 0,69 процентного пункта.

Вклады, размещенные на срок от 6 до 12 месяцев и привлеченные со средней процентной ставкой 7,91%, в отчетный промежуток времени были наиболее привлекательными, составив 36,25% от общего объема срочных депозитов, привлеченных в национальной валюте.

Доля срочных депозитов, привлеченных в национальной валюте от физических лиц, составила в соответствующий период 75,50% от общего объема депози-

тов, что на 5,31 процентного пункта ниже предыдущего месяца. Средневзвешенная процентная ставка по ним составила 7,43%. Средневзвешенная процентная ставка по депозитам, выданным юридическим лицам, составила 4,85%, отражая увеличение на 0,37 процентного пункта по сравнению с прошлым месяцем.

Средневзвешенная процентная ставка по вновь выданным срочным депозитам, привлеченным в иностранной валюте, в отчетный период составила 2,03%, что на 0,09 процентного пункта ниже показателя декабря 2015 года и на 0,17 процентного пункта – показателя ноября 2016 года.

Наибольшая доля (47,7%) в общем объеме срочных депозитов, привлеченных в иностранной валюте, отмечалась у депозитов со сроком от 6 до 12 месяцев, привлеченных по средней процентной ставке 2,18%, что на 0,31 процентного пункта выше предыдущего месяца.

Банковская маржа по операциям в национальной валюте составила 4,95 процентного пункта, снизившись на 0,13 п. п. по отношению к значению данного показателя в предыдущем месяце.

Банковская маржа по операциям в иностранной валюте составила 3,26 процентного пункта в отчетный период, снизившись на 0,23 процентного пункта по отношению к ноябрю 2016 года.

НБМ СОХРАНИЛ БАЗИСНУЮ СТАВКУ

Базисная ставка, применяемая по основным краткосрочным операциям денежной политики, сохранилась на текущем уровне 9% годовых. Кроме того, Исполком Нацбанка Молдовы оставил неизменной процентную ставку по кредитам overnight на уровне 12% годовых, а процентную ставку по депозитам overnight – на уровне 6% годовых.

НБМ сохранил также норму обязательных резервов по привлеченным средствам в свободной конвертируемой валюте на уровне 14% от расчетной базы, а норму обязательных резервов от привлеченных средств в молдавских леех и неконвертируемой валюте – на текущем уровне 35% от расчетной базы. Как от-

мечают в НБМ, решение Нацбанка Молдовы о сохранении базисной ставки рефинансирования нацелено на поддержание уровня инфляции близко к цели в 5% в среднесрочной перспективе с возможным отклонением в $\pm 1,5$ процентного пункта.

В НБМ подчеркивают, что постепенная нормализация денежно-кредитной политики нацелена на создание реальных денежных условий, подходящих для стимулирования процессов кредитования и сбережения и активизации внутреннего спроса в сочетании с дальнейшей адаптацией внутренних экономических условий к волатильности и неопределенности, связанной с внешней макроэкономической ситуацией. Следующее заседание Исполнительного комитета НБМ по денежной политике состоится 23 февраля 2017 г.

Следует отметить, что в прошлом и позапрошлом месяцах НБМ также сохранял базисную ставку рефинансирования на прежнем уровне, после того как в предыдущие два месяца уменьшал ее на 0,5 п. п. – сначала с 10 до 9,5% годовых, а затем с 9,5 до 9% годовых. Следует отметить, что в целом за прошедший год базисная ставка рефинансирования была уменьшена на 10,5 п. п., поскольку годом ранее она составляла 19,5%.

... И ПОВЫСИЛ ПРОГНОЗ ИНФЛЯЦИИ

Национальный банк Молдовы пересмотрел прогноз инфляции на 2017 г., увеличив его на 0,6 процентного пункта – до 5,2%.

Как сообщили в НБМ, годовой уровень инфляции будет сохранять тенденцию к росту вплоть до третьего квартала 2017 г., однако она останется в пределах целевого коридора $5\% \pm 1,5\%$.

В 2018 г. Нацбанк прогнозирует инфляцию на уровне 4,9%.

В 2016 г. Нацбанк четырежды корректировал свои прогнозы инфляции, но так и не угадал. В феврале речь шла о 10,1%, в апреле прогноз был снижен до 7%, в июле – до 6,7% и в октябре – до 6,3%. Однако итоговый показатель – 2,4% – в 2,5 раза меньше последнего прогноза и вышел за пределы целевого показателя НБМ $5\% \pm 1,5\%$.

Виктор УРСУ

Правительство Молдовы продлило до конца 2019 г. срок возврата в госрезерв мазута, полученного ранее предприятиями Termoelectrica и CET-Nord (ТЭЦ-Норд)

Согласно решению Кабмина о реструктуризации графика возврата мазута, в частности, Termoelectrica как правопреемник кишиневских CET-1 и CET-2 должно вернуть Агентству материальных резервов до конца 2019 г. более 4,2 тыс. тонн мазута, полученного в 2009 г. в условиях кризиса, то есть возвращать примерно по 420 т в квартал, начиная с III квартала 2017 г. В то же время CET-Nord предстоит вернуть в госрезерв в целом около 570 т мазута, начиная с IV квартала 2017 г.

Как отмечают в Минэкономике, в начале 2009 г. из-за создавшейся кризисной ситуации с поставками российского природного газа в Молдову, отечественные теплоэлектроцентрали были переведены на мазут. Решением правительства из государственных материальных резервов в качестве краткосрочного кредита ТЭЦ были выданы необходимые объемы мазута.

В то же время в последние годы, исходя из сложной финансово-экономической ситуации, обусловленной недостаточным уровнем оплаты тепловой энергии потребителями, тарифами, не покрывающими оправданные расходы предприятий, а также необходимостью обеспечить платежи Moldovagaz за потребленный газ, предприятия Termoelectrica и CET-Nord не имели возможности приобрести необходимые объемы мазута для возврата в госрезерв полученного топлива. Они оказались неспособными приобрести необходимое количество топлива из-за высокой задолженности перед Moldovagaz. Так, по состоянию на 1 ноября 2016 г. долг Termoelectrica перед Moldovagaz составлял 2 млрд 563 млн леев, а долг CET-Nord – 216 млн леев. При этом тарифы на вырабатываемое тепло для CET-Nord не менялись с 2011 г., а для Termoelectrica новые тарифы были установлены лишь в сентябре 2016 г.

Названные предприятия должны были вернуть мазут Агентству материальных резервов до 31 декабря 2016 г. В случае невыполнения своих обязательств, Агентство имело право применить штрафные санкции. В этих условиях Минэкономике предложило реструктурировать график возврата мазута до конца 2019 г.

Молдова и Украина активизируют сотрудничество в приграничных районах в борьбе с экономической преступностью

Для этого МВД Молдовы и Государственная налоговая служба Украины намерены подписать соглашение о сотрудничестве территориальных органов в приграничных зонах в борьбе с экономическими преступлениями.

Кабмин Молдовы одобрил проект этого документа и начало переговоров о его подписании. Соглашение позволит Молдове и Украине повысить эффективность борьбы с экономическими преступлениями, развивать, расширять и укреплять сотрудничество между территориальными органами в приграничных зонах, будет способствовать профилактике, предупреждению, выявлению, предотвращению и раскрытию экономических преступлений.

Проект соглашения был разработан Государственной налоговой службой Украины, предложившей подписать этот документ. Соглашение позволит повысить оперативность обмена информацией, что будет содействовать предупреждению совершения незаконных действий и более эффективной борьбе с феноменом экономических преступлений, в том числе с транснациональными экономическими преступлениями: контрабандой, отмыванием денег, полученных преступным путем, подделкой платежных средств и т. д.

Соглашение предусматривает оперативный обмен информацией, проведение оперативных мероприятий, создание совместных рабочих групп для проведения мероприятий по профилактике и борьбе с экономическими и другими типами преступлений в разных секторах экономики, проведение совместных рабочих заседаний, обмен оперативными данными и информацией о подготовке и совершении экономических преступлений и вовлеченности в них физических и юридических лиц, обмен аналитико-информационными материалами и т. д.

В Молдове создан Национальный совет по территориальному планированию

Решение о его учреждении приняло правительство, утвердив Регламент деятельности совета и его номинальный состав.

Национальный совет по территориальному планированию возглавил министр регионального развития и строительства Василий Бытка. В его состав вошли представители различных отраслевых министерств, Агентства по земельным отношениям и кадастру, Агентства по туризму, а также Конгресса местных властей Молдовы.

Новая структура будет координировать деятельность центральных и местных органов власти по разработке Плана по благоустройству национальной территории и региональных планов по благоустройству территории, будет вести мониторинг эффективного использования средств, выделяемых из госбюджета.

Национальный совет по территориальному планированию облегчит межведомственное сотрудничество для разработки и продвижения проектов по благоустройству территорий, обеспечивая таким образом комплексное и долгосрочное развитие страны.

Решение о создании новой структуры принято с учетом необходимости возрождения процесса гармоничного и коррелированного развития населенных пунктов и территорий Молдовы путем повышения экономического потенциала на основе рационального использования существующих ресурсов. Главная роль совета – консолидация интеграции между такими секторами, как жилье, транспорт, энергия, промышленность, а также улучшение местных и национальных систем сельского и городского развития с учетом и аспектов окружающей среды.

InfoMarket